Инв. ... Гос. книжная палата УзССР

Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ОҚШОМИ

№ 193 (4888).
27 АВГУСТ 1982 й.
ЖУМА
Газета 1966 йил 1 июлдан чиқа бошлади
Баҳоси 3 тийин.

ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ШАҲАР КОМИТЕТИ ВА ТОШКЕНТ ШАҲАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

КОНФЕРЕНЦИЯ БОШЛАНДИ

Ўзбекистонда ҳар йили касаба союз ташкилотларининг ташаббусига мувофиқ пахта етиштириш, териш ва қайта ишлаш билан шуғулланувчи деҳқонлар ва саноат корхоналари ишчиларининг меҳнат шароитини яхшилаш ва уни муҳофаза қилишга доир қирқ мингга яқин таклиф ва тадбир жорий этилмоқда. Бу — пахтачиликни комплекс механизациялаш даражасини янада баланд кўтариш, ғўзани парвариш қилишнинг биологик усулларидан кенг фойдаланиш, дала шийпонларида санитария-маиший шароитларни яхшилаш, пахтани қайта ишлаш саноати корхоналарида меҳнат хавфсизлигининг пухта системаларини жорий этиш имконини берди. «Пахта етиштириш ва қайта ишлаш вақтида ишловчиларнинг меҳнат шароитини яхшилаш» мавзуидаги Бутуниттифоқ илмий-амалий конференциясида шундай фактлар айтиб берилди. 26 август куни Тошкентда иш бошлаган бу конференцияни ВЦСПС, Узсовпроф ва Меҳнатни муҳофаза қилиш Бутуниттифоқ марказий илмий-тадқиқот институтининг Тошкент филиали ўтказмоқда.

Ялпи мажлисда Ўзбекистон касаба союзлари республика Советининг раиси Н. М. Маҳмудова, СССР қишлоқ хўжалиги министрининг ўринбосари А. П. Чубаров доклад қилдилар.

Меҳнат шароитини яхшилаш соҳасидаги илғор тажрибани ўрганиш ва ундан кенг фойдаланиш мамлакат пахтакорларига КПСС XXVI съезди, КПСС Марказий Комитети 1982 йил май Пленуми қарорларини, ўртоқ Л. И. Брежневнинг Тошкентда бўлган вақтида берган тавсиялари ва йўл-йўриқларини муваффақиятли турмушга татбиқ этишларига ёрдам бериши конференцияда уқтириб ўтилди. Конференция уч кун давом этади.

(ЎзТАГ).

ТОНГГИ ГАЗЕТАЛАРДА

◆ Пахтачиликни ривожлантиришга катта ҳисса қўшганлиги, ғўзанинг янги сермаҳсул навларини яратиш ва ишлаб чиқаришга жорий этиш соҳасидаги муваффақиятлари, илмий кадрлар тайёрлаганлиги учун ҳамда ташкил этилган кунига 60 йил тўлиши муносабати билан Г. С. Зайцев номидаги Бутуниттифоқ ғўза селекцияси ва уруғчилиги илмий-тадқиқот институтини Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фахрий ёрлиғи билан мукофотлаш тўғрисида Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фармони эълон қилинган.

◆ Учишни бошқариш маркази хабар беради: космонавтлар Анатолий Березовой, Валентин Лебедев, Леонид Попов, Александр Серебров ва Светлана Савицкая орбитал комплекс ичида биргаликдаги тадқиқотларни беш кундан буён давом эттирмоқдалар.

КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ ВА СССР МИНИСТРЛАР СОВЕТИДА

КПСС Марказий Комитети билан СССР Министрлар Совети «Аҳоли соғлиғини сақлашни яхшилашга доир қўшимча тадбирлар тўғрисида» қарор қабул қилдилар.

Қарорда қайд этиладики, партия ва совет органлари, соғлиқни сақлаш органлари, министрликлар, идоралар ва жамоат ташкилотлари КПСС XXVI съездининг соғлиқни сақлаш масалаларига доир қарорларини КПСС Марказий Комитети билан СССР Министрлар Советининг қарорларини бажариш юзасидан муайян иш қилдилар.

Партия билан ҳукуматнинг соғлиқни сақлаш соҳасида ўтказган катта-катта социал-иқтисодий тадбирлари туфайли совет кишиларининг сиҳат-саломатлиги борасида ижобий натижаларга эришилди. Соғлиқни сақлашнинг моддий-техника базаси анчагина ривож топди. 1978—1981 йилларда стационар муассасалардаги ўринлар 243,8 мингта кўпайиб, 3 миллион 384 мингтага етди, ҳар сменада 481,6 минг бемор қабул қилинадиган амбулатория-поликлиника муассасалари қурилди, қишлоқ жойларда 1240 та амбулатория ташкил этилди. Ўқув юртларида 190 мингдан кўпроқ врач ва 508 минг ўрта малакали медицина ходими тайёрланди.

Соғлиқни сақлашнинг бошланғич бўғинларида — поликлиникаларда, тез ва шошилинч медицина ёрдами муассасаларида, қишлоқлардаги участка касалхоналари ва амбулаторияларида медицина ёрдамини ташкил этиш даражаси ошмоқда, медицина практикасида аппаратлар, асбоблар ёрдамида ва лаборатория шароитида беморларни кўрикдан ўтказиш методларидан анча кенг фойдаланилмоқда, территориал терапия ва педиатрия врачлик участкалари кўпайтирилмоқда, уларни врачлар билан таъминланиш даражаси оширилмоқда. Соғлиқни сақлаш муассасалари касалликларнинг олдини олиш ва аҳолини диспансердан ўтказиш тадбирларини амалга оширишга кўпроқ эътибор бера бошладилар.

Ихтисослаштирилган медицина ёрдами янада ривож топди. Кардиология хизмати вужудга келтирилди. Аёллар ва болаларнинг соғлиғини сақлашни яхшилаш тадбирлари ўтказилмоқда. Медицина кадрлари тайёрлаш ва малакасини ошириш системаси такомиллаштирилмоқда. Олимлар диагностика ва даволашнинг янги методларини ишлаб чиқдилар, бу методлар медицина муассасаларининг иш практикасида тобора кенг қўлланилмоқда.

Шу билан бирга, аҳолига кўрсатилаётган медицина ёрдамининг сифатини ошириш имкониятларидан ҳали тўла-тўкис фойдаланилаётгани йўқ. Касалхоналар, поликлиникалар, қишлоқ амбулаториялари, тез медицина ёрдами муассасалари ишини ташкил этишдаги, профилактика ишини ўтказишдаги камчиликларни тугатиш иши суст олиб борилмоқда. Касалликларнинг олдини олиш соҳасидаги илмий тадқиқотлар дуруст ривожланмади. Соғлиқни сақлашнинг бошланғич бўғини муассасалари замонавий медицина асбоб-ускуналари билан етарли таъминланмади.

СССР министрликлари ва идоралари, иттифоқдош республикаларнинг Министрлар Советлари санитария-соғломлаштириш тадбирларининг комплекс планларини тўла-тўкис амалга оширмаяптилар. Соғлиқни сақлаш объектларини қуриш топшириқлари ўз вақтида бажарилмаяпти. Соғлиқни сақлаш муассасаларининг бир қатор зарур дори-дармонларга бўлган эҳтиёжи тўла қондирилмаяпти, мавжуд даволаш воситалари ресурсларини етказиб бериш, тақсимлаш ва фойдаланиш муддатларида узилишига йўл қўйилмоқда.

Кўпгина министрликлар ва идоралар соғлиқни сақлаш муассасаларига баъзи дори-дармонларни ҳамда медицина техникаси буюмларини, санитария автомобилларини етказиб бериш топшириқларини бажармаяптилар. Болалар таоми махсус маҳсулотларини тайёрлашни кўпайтиришда сусткашлик қилинмоқда.

СССР Соғлиқни сақлаш министрлиги, маҳаллий партия ва совет органлари медицина кадрлари билан ишлашдаги жиддий нуқсонларни тугатганлари йўқ. Медицина ходимларининг ўз хизмат бурчига хилоф иш қилаётганликларини кўрсатувчи фактлар бор, бу эса аҳолининг ҳақли шикоятларига сабаб бўлмоқда. Медицина кадрларининг мустаҳкам ўрнашиб қолиши, улар учун зарур меҳнат ва уй-жой-маиший шароитлар яратиб бериш юзасидан зарур тадбирлар амалга оширилмаяпти.

КПСС Марказий Комитети билан СССР Министрлар Совети аҳолининг соғлиғини сақлашни янада яхшилаш ишини партия XXVI съезди ўртага қўйган энг муҳим социал вазифалардан бири деб ҳисоблаб, иттифоқдош республикалар Компартиялари Марказий Комитетлари, ўлка ва область партия комитетлари, иттифоқдош ва автоном республикаларнинг Министрлар Советлари, халқ депутатлари ўлка ва область Советларининг ижроия комитетлари, министрликлар ва идоралар зиммасига КПСС Марказий Комитети билан СССР Министрлар Советининг «Халқ соғлиғини сақлашни янада яхшилаш тадбирлари тўғрисида»ги қарорида белгиланган вазифаларни бажариш ишини давом эттириш, касаба союз, комсомол ташкилотлари ва бошқа жамоат ташкилотлари билан биргаликда аҳолига медицина ёрдами ташкил этишни такомиллаштириш юзасидан қўшимча тадбирлар амалга оширилишини таъминлаш вазифасини юклади.

Касалликларнинг олдини олишни янада кучайтиришга, травматизмга йўл қўймасликка, атроф-муҳитни соғломлаштиришга, меҳнат, турмуш ва дам олиш шароитларини яхшилашга, совет кишиларини сиҳат-саломатликни сақлаш ва мустаҳкамлашга онгли муносабат руҳида тарбиялашга бутун диққат-эътибор қаратилсин.

Касалхоналар, поликлиникалар, амбулаториялар, дорихоналарни, медицина техникасини ремонт қилувчи корхоналарни ва соғлиқни сақлашнинг бошқа объектларини, шунингдек медицина саноати корхоналарини қуриш юзасидан белгиланган планларнинг бажарилиши ва уларнинг ўз вақтида ишга туширилиши таъминланиши учун қўшимча чоралар кўрилсин. Соғлиқни сақлашнинг раҳбар ходимларини танлаш яхшилансин, медицина кадрларини тарбиялаш иши кучайтирилсин, уларнинг профессионал ва хизмат бурчини бажариши учун, аҳолига медицина ёрдами кўрсатиш сифати ва маданияти учун масъулияти оширилсин. Совет Иттифоқи врачининг қасамини бузиш, беморларга эътиборсиз ва бепарво қараш ҳоллари, хизмат мавқеидан ғаразли мақсадларда фойдаланиш ҳоллари қатъиян тугатилсин. Соғлиқни сақлаш муассасалари фаолиятида кенг ошкоралик таъминлансин, шу муассасалар раҳбарларининг аҳоли ҳузурида ҳисоб беришлари мунтазам равишда ўтказиб турилсин, соғлиқни сақлаш органларининг фаолияти партия ва совет ташкилотларида муҳокама қилиб турилсин. Айниқса, қишлоқ соғлиқни сақлаш муассасаларида ишловчи врачларга, ўрта малакали медицина ходимларига ва фармацевтика ходимларига дуруст меҳнат ва турмуш шароитлари яратиш чоралари кўрилсин.

Аҳолининг соғлиғини сақлаш, юрак-томир, онкология, ўпка, эндокрин, асаб касалликлари ва бошқа касалликларнинг олдини олиш, ўз вақтида аниқлаш, самарали даволаш ва шундай касалликларга чалинган беморларнинг меҳнат қобилиятини қайта тиклаш ишининг самарадорлигини ошириш мақсадида СССР Соғлиқни сақлаш министрлигига ва иттифоқдош республикаларнинг Министрлар Советларига қуйидагилар таклиф этилди:

қишлоқ районларида соғлиқни сақлашни бошқаришни такомиллаштириш, врачлик амбулаториялари тармоғини кенгайтириш, тез ва шошилинч медицина ёрдамини ривожлантириш тадбирлари амалга оширилсин;

амбулатория-поликлиника муассасаларининг касалликлар олдини олиш йўлидаги иши кучайтирилсин, йирик поликлиникалар составида профилактика бўлимлари ташкил этилсин, даволаш-профилактика муассасалари ишидаги изчиллик такомиллаштирилсин;

аҳолини, аввало аёллар ва болаларни профилактика мақсадида кўздан кечириш ва диспансердан ўтказиш сифати оширилсин, медицина-генетика консультациялари тармоғи кўпайтирилсин ва уларнинг иши такомиллаштирилсин, ўспиринлар ва ёшлар орасидаги даволаш-соғломлаштириш иши кучайтирилсин;

мактабгача тарбия муассасаларидаги болаларга медицина хизмати яхшилансин, болаларнинг сиҳат-саломатлиги ва соғломлаштириш тадбирларининг амалга оширилиши устидан мунтазам назоратни таъминлашга алоҳида эътибор берилсин;

ўн биринчи беш йилликда ва шундан кейинги йилларда медицина олий ўқув юртлари, илмий-тадқиқот институтлари, кўп профилли йирик касалхоналар негизида консультация-диагностика поликлиникалари (бўлимлари) ташкил этилсин;

медицина олий ўқув юртлари ва илмий-тадқиқот институтларининг юқори малакали мутахассислари территориал поликлиникаларда ва медицина-санитария қисмларида аҳолини мунтазам равишда қабул қилиб консультация бериб туришлари ҳамда бу мутахассисларнинг қишлоқ даволаш-профилактика муассасаларига боришлари таъминлансин;

1983—1987 йилларда республика, ўлка ва область касалхоналарида юрак-томир касалликларини диагноз қилиш учун дистанцион-диагностика кабинетлари (марказлари) ташкил этилсин, улар тегишли аппаратлар билан таъминлансин;

давлат санитария назоратининг таъсирчанлиги аввало қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришни ва саноат гигиенаси соҳасида кучайтирилсин, санитария-гигиена қоидалари ва нормалари мунтазам равишда такомиллаштирилсин, қишлоқ жойлардаги санитария-эпидемиология станцияларини мустаҳкамлаш, уларда районлараро лабораториялар ташкил этиш чоралари кўрилсин.

Қарор СССР Медицина саноати министрлиги билан Соғлиқни сақлаш министрлиги зиммасига кенг миқёсда қўлланиладиган дори-дармонлар ишлаб чиқаришни анча кўпайтиришни, бир маромда етказиб беришни таъминлаш, соғлиқни сақлаш муассасалари ва аҳолининг шу дори-дармонларга бўлган эҳтиёжларини янада тўла-тўкис қондириш вазифасини юклайди. Дори-дармонларни даволаш практикасида ишлатиш учун қулай формаларда ва қадоқланган ҳолда ишлаб чиқаришни кенгайтириш чоралари кўрилсин. Белгиланган номенклатурадаги дори-дармонлар ишлаб чиқариш ва шартномаларда белгиланган мажбуриятларга мувофиқ уларни етказиб бериш планларининг бажарилиши учун корхоналар раҳбарларининг масъулияти оширилсин. Дорихона муассасаларининг тармоғи янада кенгайтирилсин ва уларнинг иши такомиллаштирилсин, кўчма дорихона пунктлари кўпайтирилсин, даволаш воситалари ресурсларидан оқилона фойдаланилсин. Беморларга хизмат қилишни яхшилаш ва даволаш-профилактика муассасаларидаги медицина ходимларининг меҳнатини енгиллаштириш учун кичик механизация воситалари ишлаб чиқариш кўпайтирилсин.

СССР Олий ва ўрта махсус таълим министрлигига ва СССР Соғлиқни сақлаш министрлигига студентлар ва ўқувчиларни ўқитиш жараёнида амалий тайёргарликни яхшилашни назарда тутиб, олий ва ўрта медицина ўқув юртларининг ўқув планлари ва программаларига қўшимчалар киритиш топширилди.

СССР министрликлари ва идораларига, иттифоқдош республикалар Министрлар Советларига корхоналар ва ташкилотларнинг йил мобайнида қилган ишлари якунларига кўра, совхозлар ва бошқа қишлоқ хўжалик корхоналари ҳамда ташкилотларининг раҳбарларига ишлаётганларнинг соғлиғини сақлаш ва касалланишини камайтириш борасидаги ишларни яхшилашга эришган қишлоқ участка касалхоналари, амбулаториялар, фельдшер-акушерлик пунктлари ва санаторий-профилакторийларнинг медицина ходимларига шу корхоналар (ташкилотлар) ва колхозларнинг моддий рағбатлантириш фонди ҳисобидан мукофотлар беришга рухсат этиш, шунингдек колхозларга тавсия қилиш ҳуқуқи берилди.

Иттифоқдош республикаларнинг Министрлар Советларига 1983—1985 йилларда тез ва шошилинч медицина ёрдами станциялари ҳамда кичик станциялар тармоқларини кенгайтиришни таъминлаш топширилди.

1984 йилнинг 1 январидан тез ва шошилинч медицина ёрдами станциялари (бўлинмалари), санитария авиацияси станциялари ҳамда планли ва фавқулодда консультатив ёрдам бериш бўлинмалари сайёр бригадаларининг ўрта медицина ходимларига қўшимча имтиёзлар бериш (шу вазифалардаги узлуксиз иш стажи учун ҳар ойда қўшимча ҳақ тўлаш, қўшимча уч кунлик отпуска бериш) кўзда тутилади.

СССР министрликлари ва идораларига, иттифоқдош республикаларнинг Министрлар Советларига ишлаб чиқариш аҳамиятига молик объектлар қуришга ажратилувчи капитал маблағлар ҳисобидан янги туғруқхоналар, хотин-қизлар консультациялари ва болалар поликлиникалари қуришга, ишлаб турганларини кенгайтириш ва реконструкция этишга руҳсат берилди.

СССР Соғлиқни сақлаш министрлиги ва СССР Медицина фанлари академиясига иттифоқдош республикалар Министрлар Советлари, министрликлар ва идоралар билан, шунингдек ВЦСПС ва ВЛКСМ Марказий Комитети билан бирга 1983—1984 йилларда СССР Госплани, СССР Фан ва техника давлат комитети ҳамда СССР Меҳнат ва социал масалалар давлат комитети билан келишиб 1990 йилгача бўлган даврга мўлжаллаб касалликларнинг олдини олишни кучайтириш ҳамда аҳоли соғлиғини мустаҳкамлаш борасидаги комплекс иш программасини ишлаб чиқиш ва амалга ошириш топширилди. Шу программада меҳнат шароитлари ва меҳнатни муҳофаза қилиш янада яхшиланиши, меҳнатга вақтинча лаёқатсизликни, касб-ҳунар касалликларини, ишлаб чиқариш травматизми ва инвалидликни камайтиришга, атроф-муҳитни соғломлаштиришга қаратилган санитария-соғломлаштириш тадбирларини ўтказиш; аҳолининг гигиена тарбияси борасидаги ишларни кучайтириш, алкоголни суиистеъмол этувчи шахсларга жамоатчилик таъсир чораларини кучайтириш ҳамда иш қобилиятини пасайтирувчи ва соғлиқни ёмонлаштирувчи бошқа зарарли одатларга қарши кураш борасидаги ишларни кучайтириш; аҳолининг актив дам олишини ривожлантириш, оммавий физкультура ва спортни жорий этиш, санаторий, профилакторийлар, туристик ва физкультура-спорт базалари ва бошқа соғломлаштириш муассасаларини кенгайтириш ва улардан фойдаланиш самарадорлигини ошириш кўзда тутилсин.

СССР Соғлиқни сақлаш министрлиги ва СССР медицина фанлари академиясига СССР Фанлар академияси иштирокида 1983—1985 йилларда турли иқлим ва географик зоналарда юрак-томир касалликлари, онкология, ўпка, эндокрин, руҳий-асаб касалликлари ва бошқа касалликларнинг келиб чиқиш сабабларини ўрганиш, бу касалликларни дастлабки олдини олиш илмий асосларини, эрта диагноз қўйиш ва даволаш самарали методларини ўрганиш, болалар ва ўсмирлар соғлиғини мустаҳкамлаш борасидаги илмий-тадқиқотларни кенгайтириш таклиф этилди.

Аҳолини оммавий профилактик кўриклардан ўтказиш ва диспансердан ўтказишни таъминлаш, касалликларни эрта аниқлаш ва беморларни даволаш учун тиббий микроанализ методлари ва воситаларини ишлаб чиқиш ва жорий этиш, замонавий клиник-биохимик тадқиқотлар ўтказишда ишлатиладиган приборлар ва реактивлар ишлаб чиқаришни кўпайтириш, шу мақсадлар учун зарур лаборатория асбоб-ускуналари ишлаб чиқаришни кўпайтириш борасида кўриладиган чоралар қарорда кўзда тутилган. Тегишли министрликлар ва идораларга соғлиқни сақлаш муассасаларини ихтисослаштирилган санитария автотранспорти билан, тез ва шошилинч медицина ёрдами кўрсатувчи муассасалар ҳамда амбулатория-поликлиника муассасаларини жиҳозлаш учун диспетчерлик аппаратлари ва медицина техникаси билан таъминлаш юзасидан тегишли министрликлар ва идораларга топшириқлар белгилаб берилди. СССР Гўшт ва сут саноати министрлигига ҳамда СССР Озиқ-овқат саноати министрлигига парҳез озиқ-овқат ҳамда болаларга бериладиган махсус озиқ-овқат тайёрлашни кўпайтириш вазифаси топширилди.

КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Совети СССР министрликлари ва идоралари зиммасига, иттифоқдош республикалар Министрлар Советлари зиммасига ВЦСПС ва Касаба союзлар Марказий Комитетлари ва республика Советлари билан бирга корхоналар, ташкилотлар ва муассасалар раҳбарларининг санитария қоидалари ва нормаларига, меҳнат хавфсизлиги стандартларига қатъий риоя этилиши учун, ходимларнинг меҳнат қилиш ва дам олиш шароитларини янада яхшилашга қаратилган соғломлаштириш тадбирларини ўтказиш учун масъулиятини ошириш, бунда қишлоқ аҳоли пунктларини планлаштириш ва қуришда гигиена нормаларига риоя этилишига алоҳида эътибор бериш; соғлиқ учун зарарли одатлар, айниқса алкоголизм ва кашандаликка қарши курашда меҳнат коллективларининг ролини юксалтириш, корхоналар, муассасалар ва ташкилотларда қулай маънавий-психологик иқлим яратиш ишини кучайтиришга алоҳида эътибор бериш; корхоналарни социал-иқтисодий ривожлантириш планларида касалликларнинг олдини олишни яхшилаш ҳамда ходимлар соғлиғини мустаҳкамлаш, ишлаб чиқариш травматизми ва касб-ҳунар касалликлари даражасини янада камайтириш борасидаги тадбирларни кўзда тутиш; шаҳарлардаги мактабгача болалар муассасалари, болалар уйлари ва пионер лагерлари учун шаҳардан ташқаридаги боғлар тармоқлари янада кенгайтирилишини таъминлаш; мактаблар ва мактабгача тарбия муассасалари, пионер лагерлари ҳузурида энг оддий спорт иншоотлари ва майдонлари барпо этиш; мактабгача болалар муассасалари, мактаблар ва ҳунар-техника билим юртлари учун махсус мебель, шунингдек ўқув ишлаб чиқариш практикаси учун зарур ихчам техника асбоб-ускуна, тренажер ва бошқа ускуналар ишлаб чиқаришни кўпайтиришни топширди.

Манфаатдор министрликлар, идоралар ва жамоат ташкилотларига, айниқса, болалар ва ўсмирларга гигиена билимлари ва кўникмаларини ўрганиш ишини кучайтириш, санитария активи тайёрлашни яхшилаш ва уларни профилактик тадбирлар ўтказиш ишларига янада кенгроқ жалб этиш, аҳолининг гигиеник тарбиясида телевидение, радио ва кино, маданий-маърифий муассасалар иштирокини кучайтириш топширилди.

Министрликлар, идоралар ва жамоат ташкилотларининг касалликларнинг олдини олиш ва аҳоли соғлиғини мустаҳкамлаш ва шу соҳадаги тегишли тадбирларни ишлаб чиқиш ва амалга ошириш, орттирилган тажрибаларни умумлаштириш ва тарқатиш учун СССР Соғлиқни сақлаш министрлиги ҳузурида идоралараро кенгаш тузилади.

* * *

КПСС Марказий Комитети билан СССР Министрлар Совети иттифоқдош республикалар Компартияларининг Марказий Комитетлари, ўлка ва область партия комитетлари, иттифоқдош ва автоном республикаларнинг Министрлар Советлари, халқ депутатлари ўлка ва область Советларининг ижроия комитетлари, министрликлар, идоралар, касаба союзлари, комсомол ташкилотлари ва бошқа жамоат ташкилотлари, барча соғлиқни сақлаш ходимлари КПСС XXVI съездининг, КПСС Марказий Комитетининг 1981 йил ноябрь Пленуми ва 1982 йил май Пленуми қарорларининг муваффақиятли амалга оширилишини таъминлайдилар ва касалликларнинг олдини олишни кучайтириш, аҳоли соғлиғини мустаҳкамлаш ҳамда совет кишилари актив ижодий ҳаётини узайтириш борасида зарур чораларни кўрадилар, деб қатъий ишонч билдирдилар.

ТОШКЕНТНИНГ 2000 ЙИЛЛИГИ ОЛДИДАН

Нодир ва тарихий

БУГУН

Ўзбекистон тарихий ва маданий ёдгорликлар муҳофазаси жамиятининг Тошкент шаҳар советида пойтахтимизнинг 2000 йиллик тўйи олдидан нодир ва тарихий суратларнинг кўргазмаси тайёрланди.

Узоқ йиллардан бери архивларнинг жавонларида сақланиб келаётган бу суратлар ниҳоятда нодир ва тарихийдир. Уларнинг ҳаммаси Тошкентнинг Улуғ Октябрь революциясидан олдинги кўринишларини ва революция йилларидаги шаҳар кўчаларининг манзарасини акс эттиради.

Шу кунларда ўзининг жамолини намоён қилиб турган «Москва» меҳмонхонасининг атрофи кўримсиз, пастқам, иккита арава сиғаолмайдиган кўчалар ва уйлардан иборат эди. Ҳозирги пайтда Шайхонтоҳир манзарасини мутлақо таниб бўлмайди. Унинг ўтмишдаги аҳволини сурат орқали томоша қилсак, ўзўзидан таажжубда қоламиз. Бундан ташқари Навоий номли опера ва балет театри майдони, Тошкент темир йўл вокзали, Карл Маркс кўчаси, Бешёғоч даҳасининг ўтмишдан гувоҳлик берувчи манзараси бугунги кунда тарих бўлиб қолган.

Тарихий ва маданий ёдгорликлар муҳофазаси совети юздан зиёд ана шундай фотосуратлардан тайёрлаган кўчма кўргазма шаҳримизнинг маданият даргоҳларида, турли муассасаларда намойиш этилади.

БУГУН — СОВЕТ КИНОСИ КУНИ

Совет кинематографияси байрами бу йил СССР ташкил топганлигининг 60 йиллигига қизғин тараддуд вазиятида нишонланмоқда.

Кеча Республика кино уйида бўлиб ўтган совет киноси кунига бағишланган тантанали йиғилишда экран усталарининг ишини янада активлаштириш ҳақида, кўп миллатли совет кинематографиясининг ютуқлари ҳақида гапирилди.

Йиғилишни Ўзбекистон Компартияси Тошкент шаҳар комитетининг секретари М. Ф. Солдатов очди.

«Ўзбекфильм» киностудиясининг директори СССР халқ артисти кинорежиссёр Шуҳрат Аббосов доклад қилди.

Йиғилиш ишида Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети пропаганда ва агитация бўлимининг мудири Э. Ғ. Ғафуржонов иштирок этди.

БИРИНЧИ ҚЎНҒИРОҚ ЯҚИН

Таълим — тарбия такомиллашади

Ишчи кадрларни тайёрлашнинг чинакам синалган ўчоғига айланиб қолган шаҳар ҳунар-техника таълими системаси йил сайин такомиллашиб бормоқда. Ҳозирда шаҳарда 54 та ҳунар-техника билим юрти мавжуд бўлиб, улардан 26 таси ўрта билим юрти ҳисобланади, шу йилнинг охирига бориб уларнинг сони 57 тага етади.

Биринчи сентябрдан бошлаб билим юртларида 32 минг йигит ва қиз машғулотларни бошлайдилар, шундан 19 минг ёш ўрта мактабларни бу йил битиришган.

Бой тажрибалардан фойдаланиб таълим сифатини ошириш, ўқув-тарбия жараёнини такомиллаштириш, ўқувчиларни янги билим ва идрок билан қуроллантириш, уларнинг истеъдод қобилиятини ривожлантириш ишлари қандай олиб борилмоқда? Ана шу масалалар ҳунар-техника таълими системаси ходимларининг август кенгашида қизғин муҳокама қилинмоқда.

БУГУН

конференцияда Ўзбекистон Компартияси Тошкент шаҳар комитетининг секретари М. Ф. Солдатов КПСС Марказий Комитетининг СССР ташкил этилганлигининг 60 йиллиги тўғрисидаги қарори, республикага Ленин ордени топширилиши муносабати билан Тошкентдаги тантаналарда Л. И. Брежневнинг айтган доно маслаҳатлари ва кўрсатмалари асосида ўқувчиларни ғоявий-сиёсий, ватанпарварлик ва интернационализм руҳида тарбиялашни янада яхшилаш бўйича ҳунар-техника таълими ходимларининг вазифалари тўғрисида доклад қилди.

Шаҳар ҳунар-техника таълими бошқармаси бошлиғи С. Р. Холиқов ўз докладида 1981—82 ўқув йилининг натижалари ва ҳунар-техника таълими системаси педагогика коллективларининг янги ўқув йилидаги вазифаларига тўхталиб ўтди.

Конференцияда билим юртларининг директорлари, ишлаб чиқариш таълими мастерлари, педагоглар иш тажрибалари билан ўртоқлашдилар.

КУЙ ВА ҚЎШИҚЛАР ГУЛДАСТАСИ

Яқинда пойтахтимиздаги Свердлов номли концерт залида бўлиб ўтган Ўзбекистон телевидение ва радиоэшиттириш давлат комитети бадиий коллективларининг катта концертида томошабинлар гавжум бўлди.

Ушбу концерт кечасига мақомчилар ансамбли, эстрада-симфоник оркестри, уйғур ансамбли ва бошқа бадиий коллективлар катта программа тайёрлаб келишди. Концертда ўзбек халқ классик куй ва қўшиқлари билан бирга замонавий қўшиқлар, партия, Ватан ва меҳнатни шарафловчи қўшиқлар янгради.

Томошабинлар мақомчилар ансамбли куй ва қўшиқларини, шунингдек, Ўзбекистон ССР халқ артисти Муҳаббат Шамаева, ёш хонандалар Матлуба Дадабоева, Ҳуррият Исроилова ва бошқа истеъдодли хонандалар ижросидаги ашулаларни қизғин олқишладилар.

Ўзбекистон ССР телевидение ва радиоэшиттириш давлат комитети бадиий коллективлари концертдан тушган маблағ жаҳон тинчлик фондига ўтказилди.

Д. ИКРОМОВА.

ТЕЛЕТАЙП ЛЕНТАСИДАН

⊙ УЛАН-БАТОР. Монголияда энг катта йилқичилик хўжалиги ташкил этилди. Сухэ-Батор аймоғининг бешта районни шу хўжаликка қўшилди. Жами 110 минг бош йилқи шу районларнинг поёнсиз даштларида боқилмоқда. Янги хўжалик жамоат подаларининг тобора кўпайишини таъминлайди, яхши зотли отларни кўпайтиради.

⊙ ТУНИС. Ўз ҳаракатлари билан жаҳонда тинчлик ва хавфсизликка таҳдид солаётган Исроилни жиловлаб қўйиш учун дарҳол тегишли чоралар кўриш тўғрисида Араб мамлакатлари иттифоқи бош секретари Ш. Клиби бутун дунёга мурожаат қилди. У ўзининг миллий ҳуқуқлари учун курашаётган фаластинликлар албатта ғалаба қозонадилар, деб ишонч билдирди. Арабларнинг жипслиги ва ҳаракат бирлиги Яқин Шарқда адолатли тинчлик ўрнатиш учун курашнинг бирдан-бир йўлидир, деди Араб мамлакатлари иттифоқи бош секретари.

⊙ ВАШИНГТОН. Июнь ойининг биринчи ҳафтасида Америкадаги 532 та фирма инқирозга учради. Бу — кейинги 50 йил мобайнида яъни 30-йиллардаги «буюк кризис» давридан бошлаб фирмалар энг кўп инқирозга учраганлигини билдиради.

Америка экономикасининг барча тармоқларида инқирозга юз тутган фирмалар жуда кўп. Саноат, савдо ва молия компаниялари шу қадар тез инқирозга тушмоқдаки, йил охирига бориб 25 минг фирма тўлов қобилиятидан маҳрум эканлигини эълон қилишга мажбур бўлади, деб ҳисоблайди «Вашингтон пост» газетаси.

⊙ ТОКИО. Японияниng нуфузли «Асахи» газетаси Вашингтон маъмуриятининг ташқи сиёсатини кескин танқид қилди. «Асахи» ўзининг редакцион мақоласида кейинги вақтларда ғарб мамлакатларида ва Японияда «Рейган маъмуриятининг ғаразли, худбинлик дипломатиясидан норозилик кучаяётганлиги» ҳақида ёзади. Натижада АҚШнинг Ғарбий Европа мамлакатлари билан муносабати бутун урушдан кейинги йиллар мобайнида энг кўп даражада ёмонлашди. Рейган маъмурияти, деб уқтириб ўтади газета, ғарб билан шарқ ўртасида муносабатларни яхшилаш, жануб билан шимол ўртасидаги муносабатларни тартибга солишга бирон бир ҳисса қўшиш уёқда турсин, балки аксинча ўзининг ҳалокатли ҳаракатлари билан Қўшма Штатларни энг оғир аҳволга солиб қўйди.

⊙ ҚОҲИРА. Мисрда катталиги жиҳатидан иккинчи шаҳар бўлган Искандарияда Ливан ва Фаластин халқлари билан бирдамлик ҳафталиги уюштирилди. Бу ҳафталик санъат ходимлари касаба союзлари федерацияси ташаббуси билан ташкил қилинди. Унда қатнашган таниқли ёзувчилар, рассомлар, кинематографиячилар, шоирлар, артистлар Исроил ҳарбийларининг Ливандаги ваҳшиёна агрессиясини ва йиртқичлигини кескин қораладилар. (ТАСС).

Хатларга мутасадди раҳбарлар жавоби

«Тошкент оқшоми»га

МЕҲНАТКАШЛАР ИЛГАРИ СУРАДИГАН МАСАЛАЛАРНИНГ ДЕЯРЛИ ҲАММАСИ КОРХОНАЛАР, РАЙОН ВА ШАҲАР ТАШКИЛОТЛАРИ РАҲБАРЛАРИ ТОМОНИДАН ҲАЛ ЭТИЛИШИ МУМКИН ВА ЛОЗИМ. ПАРТИЯНИНГ ҲАР БИР ХОДИМИ, ҲАР БИР РАҲБАР ГРАЖДАНЛАРНИНГ ХАТЛАРИ, ИЛТИМОСЛАРИ ШИКОЯТЛАРИГА ЭЪТИБОР ВА СЕЗГИРЛИК БИЛАН МУНОСАБАТДА БЎЛИШНИ УЗИНИНГ ХАЛҚ ОЛДИДАГИ, ПАРТИЯ ОЛДИДАГИ БУРЧИ ДЕБ ҚАРАМОҒИ ЛОЗИМ.

Л. И. БРЕЖНЕВ.

• Пассажирлар ташишдаги нуқсонларга барҳам берилсин • Нафақалар тўлашда нега сансалорликка йўл қўйиляпти? • Газетхонлар шикоятига эътибор шуми? • Озодагарчилик унутилгач...

Дарддан халос этиб

Мен рафиқам билан бундан бир ой бурун Тошкентдаги хўжалик ҳисобидаги поликлиникага келмоқчи бўлиб тайёргарлик кўрган эдик. Аммо қўшниларимиз мазкур поликлиника хизматидан фойдаланиш учун истиқомат қилаётган жой шифохона ёки поликлиникасидан махсус йўлланма керак, дейишди. Билишимча, ушбу поликлиникада беморларни тажрибали врачлар қабул қилиб, уларнинг дарддан тез орада фориғ бўлишларига яхши ёрдам берар эканлар.

Бизга шу поликлиниканинг иштартиби ҳақида маълумот берсангиз.

А. ҚОСИМОВ.

А. АРУТЮНОВ,
21-хўжалик ҳисобидаги консультатив поликлиника бош врачи.

— Поликлиникамиз Тошкентнинг Олмазор кўчасидаги 57-уйда жойлашган. Унга энг қулай транспорт воситаси — метрода борса ҳам бўлади. Метронинг «Халқлар дўстлиги» ёки «Пахтакор» станцияларидан чиқилса, поликлиникани топиш қийин эмас.

А. Қосимовнинг хатига баъзи аниқликлар киритишга тўғри келади. Авваламбор, поликлиникамизга келиш ва врач қабулида бўлиш учун ҳеч қандай йўлланмага ҳожат йўқ. Ташрифчилар ўзлари билан фақат паспортларини олиб келсалар бўлгани. Уларнинг паспортларига қараб бу ерда анкета-варақа очилади ва бемор ўз касаллиги бўйича врачга мурожаат қила олади. Поликлиникамиз беморлар қайси область, шаҳар, район ёки иттифоқдош республикалардан келганидан қатъий назар, уларни қабул қилаверади. Фақат шу нарсани алоҳида таъкидлаш керакки, беморлар бу ерга ётқизилмайди ёки даволанмайди. Уларнинг касалликлари тўғрисида фақат аниқ диагноз қўйилади, даволанишнинг конкрет тадбирлари ва курслари белгилаб берилади. Бемор врач белгилаб берган ана шу даволаш курси асосида ўзи истиқомат қилаётган жой касалхона ёки поликлиникасида даволаниши мумкин.

Поликлиника қошида, шунингдек, турли анализлар топшириш учун лаборатория ҳам ишлаб турибди. Бу ерда замонавий медицинанинг барча соҳалари — невропатология, ортопедия, урология, гинекология, кўз, тери, қулоқ, томоқ ва бурун касалликлари бўйича кабинетлар мавжуд.

Яқин бир-икки йил мобайнида поликлиникамизда нина билан даволаш ва алькоголизм асоратларини даволаш кабинетлари очилиши кўзда тутилмоқда.

Ташрифчиларни н г турли дардлардан фориғ бўлишларига ёрдам берсак мамнун бўлардик.

ТОКАЙГАЧА САРСОН БЎЛАМАН?

Фарзандим болаликдан иккинчи группа инвалиди. Ўтган йил июнь ойидан сентябрь ойигача бўлган нафақа пулини олганимиз йўқ. Айтишларича Сергели районидаги 149-алоқа бўлимига 99 сўм 17 тийинга почта переводи келган, бироқ алоқачилар бизга ўз вақтида хабар қилмай, пулни қайтариб юборишган. Шундан бери почта билан нафақаларни тўловчи шаҳар маркази ўртасида сарсон бўлиб юрибман. Йўқолган нафақа пулини тополмай, токайгача сарсон бўламан?

Д. ТУРСУНОВА.

Ш. ЮСУПОВ,
Сергели район социал таъминот бўлими мудири.

— Чоштепа кўчасида истиқомат қилувчи Д. Турсунова фарзанди учун тўрт ойлик нафақа пулини олмагани ҳақида бизга ҳам шикоят қилган эди. Биз ўтказган текширишда маълум бўлишича, пенсия ва нафақаларни белгилаш ҳамда тўлаш бўйича шаҳар маркази 1981 йил август ойидаёқ почта переводини нафақа олувчига юборган. Бироқ нафақа олувчи уни ўз вақтида почтадан талаб қилиб олмаган. Натижада почта переводи ноябрь ойида қайтариб юборилган.

Пенсия ва нафақаларни белгилаш ҳамда тўлаш бўйича шаҳар маркази бошлиғи А. Исмоновнинг билдиришича, шу ой бошида янги почта переводи тайёрланиб, нафақа олувчи адресига юборилди. Айни пайтда қайтган почта переводи ўз вақтида расмийлаштирилмагани, бухгалтерлар иши устидан яхши назорат ўрнатмагани учун марказ бош бухгалтери ўринбосари Л. Горшковага виговор эълон қилинган. Бу соҳадаги камчиликларни бартараф этиш юзасидан қўшимча тадбирлар белгиланди.

Шу кунларда бадиий буюмлар фабрикасининг меҳнатсевар коллективи буюк мамлакатимизнинг муборак юбилейини қувончли кўрсаткичлар билан кутиб олиш учун ғайрат кўрсатиб меҳнат қилмоқда. Корхона ишчилари социалистик мусобақани тобора авж олдириб, юксак марраларни қўлга киритмоқдалар.

СУРАТДА: юбилей шарафига ташкил қилинган социалистик мусобақа ғолиблари (чапдан ўнгга) Шоиста Миразизова, Маҳмуда Шодмонова ва Вазира Боқиеваларни кўриб турибсиз. Бу чевар тикувчилар смена топшириқларини 130 процентдан бажариб, фақат аъло сифатли маҳсулот топширмоқдалар.

Ҳ. Мирзакаримов фотоси.

АСАБГА ТЕГАДИГАН ТОМОША

Ҳурматли редакция! Шу йил 8 июнь куни Свердлов номли концерт залида дилни ранжитувчи томошанинг гувоҳи бўлдик. Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист Қувондиқ Искандаров, Ҳотам Ҳожиевлар иштирокидаги концертнинг биринчи қисми яхши ўтди. Аммо иккинчи қисмида хонанда Нуриддин Ҳайдаровга навбат берилиши билан микрофон ва радио кучайтиргичлар оҳанг чиқара бошлади. Сўнгра эса бутунлай ишламай қолди. Кишин асабига тегадиган бундай ҳол томошабинларни роса ранжитди. Улар бу ерда мириқиб ҳордиқ чиқариш ўрнига кайфияти бузилиб қайтишди. Шуниси ажабланарлики, Нуриддин Ҳайдаров концертларида доимо залнинг овоз техникасида бир ишкал чиқади. Худди атайлаб қилинаётганга ўхшайди. Хўш, ўзбек Давлат филармонияси раҳбарларининг Свердлов номли концерт залида томошабинларга бундай «антиқа томоша» кўрсатилаётганидан хабарлари йўқмикан?

Бир группа томошабинлар номидан
Ж. ХИДИРОВ.

О. РАСУЛОВ,
Ўзбек Давлат филармонияси директори.

— Редакцияга келган ушбу шикоят филармония маъмурияти мажлисида муҳокама қилинди. Унда хатда кўрсатилган танқидий фактлар тўғри эканлиги тасдиқланди. Маълум бўлишича, радист Ж. Каримов хонанда Н. Ҳайдаровнинг таклифига мувофиқ овоз кучайтиргични кучлироқ ишлатаман, деб уни мутлақо бузиб қўйган. Янгисини ўрнатгунча анча вақт ўтиб кетган. Бундай номақбул аҳволга йўл қўйгани учун инженер-радист С. Солиҳов огоҳлантирилди. Бундан буён бу хил нуқсонларга мутлақо чек қўйиш мақсадида радистлар ўртасида уларнинг ўз вазифаларига нисбатан масъулияти ва жавобгарлигини оширишга қаратилган тадбирларни ишлаб чиқиш ва амалга ошириш учун филармония директори ўринбосари М. Б. Бабуринга кўрсатма берилди.

РЕДАКЦИЯДАН: Ўзбек Давлат филармонияси маъмуриятидан ушбу жавобни олиш учун бир ярим ойдан кўпроқ вақт кутишга тўғри келди. Аввало хат билан танишган филармония музика бўлимининг бошлиғи Саъдулла Ибодуллаев командировкага кетаётганлигини рўкач қилиб, шикоят хатга жавоб беришдан ўзини соқит қилмоқчи бўлди. Орадан анча вақт ўтгач редакция ходимлари хат тақдири билан яна қайтадан қизиқишди. Филармония масъул ходимларининг отпускаси ва бошқа ишлар яна важ қилиб кўрсатилди. Охир-оқибатда олинган жавобдан эса кўриниб турибдики, концерт залида микрофон ишлатилмаганлиги учун айбнинг бир қисми хонандага ҳам тўнкаляпти. Наҳотки, филармония раҳбарлари редакцияга анча кечикиб юборган жавоб хати шунчалик мантиқсизлигини сезмаётган бўлишса?!

Яқинда газетамизда босилган «Матбуот сўзининг таъсирчанлиги» сарлавҳали мақолада газета танқидидан тўғри хулоса чиқармаётган, ўзларини гўё билиб-билмаганга олаётган айрим ташкилотларнинг номлари келтирилганди. Фикримизча ўзбек Давлат филармонияси раҳбарлари ҳам газетхонлар шикоятига ана шундай муносабатда бўлишга ҳаракат қилишганга ўхшайди. Акс ҳолда редакцияга меҳнаткашлардан келган шикоят хатга ўз вақтида ва амалий жавоб берилган бўлур эди. Шу боисдан уларга меҳнаткашларнинг хатларига кечиктирмай, ўз вақтида жавоб беришлари зарурлигини, ўз зиммаларидаги масъулиятни унутмасликларини яна бир бор эслатиб ўтишга тўғри келади.

Сизга қандай хизмат кўрсатишяпти?

Пенсионерни нега самолётга чиқаришмади...

Олти фарзандимни ёлғиз ўзим тарбиялаб, вояга етказганман. Давлатимизнинг кексаларга кўрсатаётган ғамхўрлигидан мен ҳам баҳрамандман, 52 сўм пенсия оляпман. Яқинда Қора денгиз соҳилидаги курортда дам олиб келиш учун путёвка беришди. Ҳаётимда бир марта ана шундай имконият берилганидан ғоят қувондим. Путёвка муддати ўтиб кетмаслиги учун зудлик билан самолётга ўтириб кетишим керак эди. 5 июль куни аэровокзалда регистрациядан ўтиб, юкимни багажга топширдим. Бироқ самолётга чиқаётганимда хунук воқеа рўй берди. Посадка бўйича навбатчи М. Иброҳимов «билетингиз қалбаки» деб йўлимни тўсди. Мен билетнинг ҳақиқийлигини исботламоқчи бўлдим. У эса мени итариб юборди. «Тезроқ йўқолинг, бўлмаса милицияга топшираман» деб дўқ қилди. Юрагим бардош беролмади, оёқларимдан мадор кетди, асфальтга ўтириб қолдим. Менинг ўрнимга бошқа кишини самолётга чиқариб юборишди. Кейин аранг ўрнимдан туриб, вокзал бошлиғи О. Қаҳҳорова ҳузурига бордим. У мени эшитишни истамади. Путёвка муддати тугаётганини ҳам ҳисобга олмади. «Эртага келинг», деди гапни қисқа қилиб. Путёвка барбод бўлди. Қора денгизни умримда бир марта кўришдек орзуим чиппакка чиқди.

Ф. ГАЛИЕВА.

Е. ЕФИМКОВ,
Тошкент авиакорхонаси командири вазифасини бажарувчи.

— 5 июль 1982 йил «Тошкент-Миниральние «Води» 4997-рейс бўйича учиши лозим бўлган пассажир Ф. Галиеванинг хатида баён қилинган фактлар текширилди. Пассажирлар ташишни ташкил этиш хизмати ходимлари билан суҳбатлашиш, тегишли ҳужжатларни анализ қилиш ҳамда регистрация ва посадка бўйича навбатчи М. Иброҳимов билан вокзал бошлиғи О. Қаҳҳорованинг тушунтириш хатларини ўрганиш натижасида пассажирга нисбатан қўполлик ва дағаллик қилингани аниқланди.

Авиакорхона командири буйруғи билан регистрация ва посадка бўйича навбатчи М. Иброҳимовга қаттиқ виговор ҳамда шу буйруқ билан вокзал бошлиғи О. Қаҳҳоровага огоҳлантириш эълон қилинди.

Ф. Галиеванинг хати пассажирлар ташишни ташкил этиш хизмати сменаларида ўқиб эшиттирилди. Регистрация ва посадка бўйича навбатчиларнинг иши устидан назорат ўрнатилди.

РЕДАКЦИЯДАН: Аэропорт раҳбарларининг жавоби редакцияни ҳам жабрланувчи пенсионер Ф. Галиевани ҳам қониқтирмаслиги табиий. Чунки регистрация ва посадка бўйича навбатчи М. Иброҳимов пассажир билан муносабатда одоб доирасидан четга чиқиб, уни ҳақоратлаган, рейсдан қолиб кетишига сабабчи бўлган. Қизиқ, пассажирнинг билетини нега «қалбаки» дейишди экан? Чиндан ҳам қалбаки бўлса нега тегишли тартибда текширишмади? Бунинг устига учиш майдонида ҳолсизланиб, асабийлашиб йиқилган пассажирга ёрдам ҳам кўрсатишмади. Аэропорт раҳбарлари худди шу саволларга жавоб беришлари керак эди. Бундан ташқари Ф. Галиеванинг дам олиш путёвкаси ва самолётга олган билети ҳақини энди ким тўлайди? Редакция аэропорт раҳбарларидан ана шу саволларга батафсил жавоб кутади.

ҚАЕРДАН ТОПСА БЎЛАДИ?

Мен шаҳримизнинг деярли барча хўжалик моллари магазинида бўлиб, зарур бўлган «Санфор» ва «Саннтар» номли ванна ва бошқа уй жиҳозларини тозаловчи моддаларни топа олмадим. Хўш, энди буларни қаердан топса бўлади?

М. НУРИДДИНОВА.

А. САЛИН,
«Ташхозторг» товаршуноси.

— Биз шаҳримиздаги 20 та хўжалик магазинларини рўзғор химияси маҳсулотлари билан таъминлаб келамиз. М .Нуриддинова шикоятига келсак, у ҳақли муаммони ўртага ташлаган. Чунки, шу йил май ойида Олмалиқ рўзғор химияси заводи раҳбарлари «Санитар» ўрнига «Санфор» рўзғор химия моддасини кўплаб ишлаб чиқаришни йўлга қўйишга ваъда беришганди. Аммо орадан бир неча ой ўтсада улар ўз ваъдаси устидан чиқа олмаяпти. Мана шу туфайли биз шаҳримиздаги хўжалик магазинларини маҳсулотлар билан тўла таъминлай олмаяпмиз. Завод раҳбарлари эса турли важ кўрсатишдан нарига ўтишмаяпти.

РЕДАКЦИЯДАН: Олмалиқ рўзғор химияси заводи коллективининг айби билан юқорида номи зикр этилган маҳсулотларнинг етишмаслиги тўғри гап. Аммо «Ташхозторг», «Узхозторг» раҳбарлари халқ талабини ўрганган ҳолда зарур маҳсулотни ишлаб чиқаришдаги нуқсонларни бартараф этишга ўз ҳиссаларини қўшишлари, яъни тегишли мутасадди ташкилотлар эътиборини бунга қаратмоқлари мумкин-ку!

БУ ҲОЛ ҚАЧОНГАЧА?

Биз Чилонзор районидаги Қўшчинор кўчасида истиқомат қиламиз. Район «Автодормехбаза» хўжалиги ходимлари хизматидан жуда норозимиз. Уларнинг камнамолиги (20—30 кунда бир келишади) туфайли кўчамиздаги чиқиндилар кун сайин кўпайиб бормоқда. Бу ҳол қачонгача давом этади?

А. ЗУФАРОВ, Улуғ Ватан уруши қатнашчиси.

Ш. МИРЗАЕВ,
Чилонзор район «Автодормехбаза»си бошлиғи.

— Улуғ Ватан уруши қатнашчиси А. Зуфаров мактуби коллектив ўртасида муҳокама этилди. Барча фактлар тўла тасдиқланди. Ҳайдовчининг бетоблиги натижасида 25 июлдан 2 августга қадар кўчадаги чиқиндилар йиғиб кетилмаган. 3 августдан бошлаб бу объект янги бригадага бириктириб қўйилди. Шунингдек, А. Зуфаров мактубидан хулоса чиқарган ҳолда, коллективимиз ўртасида меҳнат интизомини мустаҳкамлаш, аҳолига хизмат кўрсатиш маданиятини янада ошириш тадбирлари ишлаб чиқилди.

СЎРАГАН ЭКАНСИЗ...

УЙ ЖИҲОЗЛАРИ СТРАХОВАНИЕСИ ҲАҚИДА

Ҳурматли редакция! Менга уй жиҳозларини страхование қилиш шартлари ҳақида маълумот беришингизни сўрайман.

Б. Холматов, ишчи.

Ҳар бир совет оиласи ўз квартирасига замонавий мебель, чиройли кийим, янги телевизор, идиш-товоқ, гилам ва бошқа уй-рўзғор ҳамда ўзи учун кундалик керак бўладиган буюмларни олиш учун кўп меҳнат ва вақт сарф қилади. Шу билан бирга, кўпинча ёнгин, жала, иситиш системалари ва водопровод тармоқларининг авария бўлиши, қўшни хонадан сув оқиб чиқиш натижасида уй жиҳозларининг яроқсиз бўлиши ёки уларга зарар етиши ҳоллари учраб туради. Шунингдек, уй-рўзғор жиҳозларини ўғрлатиб қўйиш, доимий турар жойни ўзгартириш муносабати билан кўчиб кетилаётганда уларга зарар етиши ҳоллари бўлиши мумкин.

Агар Сиз ўз буюмларингизни страхование қилдирган бўлсангиз, у ёки бу ҳодиса туфайли ташвишингиз ва кўрадиган моддий зарарингиз бир-мунча кам бўлади. Уй жиҳозлари доимий турар жойдан страхование қилинади. Уй жиҳозларини 2 ойдан 11 ойгача ва 1 йилдан 5 йилгача муддатга исталган нархда (тутилганлигини ҳисобга олган ҳолда) давлатнинг мавжуд чакана баҳосида ҳар қандай суммага страхование қилдириш мумкин.

Тўловлар, уй-жойнинг ёнгинга чидамлилиги ва қаерга жойлашганлигига қараб 1 йилга страхование қийматининг ҳар 100 сўмидан шаҳарларда, қишлоқ район марказлари ва посёлкаларида 15— 25 тийин, қолган қишлоқ жойларда эса 15 — 30 тийин қилиб белгиланган.

Ҳам куласиз, ҳам куясиз

ПОЕЗДДАГИ ҲАНГОМА

Ушбу ҳангома 22 июль куни бўлди. Бердиқуловлар оиласи Қўқон шаҳридан 659-рейс бўйлаб қатновчи Андижон— Тошкент поездининг 5-вагонига чиқишди. Эр-хотиннинг ёнида бир ярим яшар ва тўрт яшарлик болалари ҳамда етти ёшлик сингилчалари бор эди. Улар вагонга чиқишаётганда проводник аёл йўлни тўсди:

— Мана бу қиз ким?

— Синглим.

— Неча ёшда?

— Етти ёшда.

— Унақа бўлса, — деди проводник аёл тантана билан, — марҳамат қилиб, билет олиб келинг. Силиб қўйинг, яримта эмас, бутун билет оласиз!

Бердиқулов ҳаллослаб кассага югурди. Етти яшар қизга каттталардек бутун билет олди. Қайтиб келган эди, проводник аёл тағин йўлни тўсди:

— Марҳамат қилиб обший вагонга жўнатинг, синглингизни!

Бердиқулов елкасини қисди:

— Ахир ёш бола қандоқ қилиб бошқа вагонда кетади? Бешинчи вагонга билет қолмаган бўлса нима қилай?

— Бунисини билмайман! Йўқотинг болангизни!

Йўловчи ўзини ҳимоя қилди, проводник аёл ўз билганидан қолмади. Хуллас, қизчага жой тегмади. Ҳаммалари иккита жойга тиқилиб амаллаб Тошкентга етиб олишди. Буни қарангки, вагонда умуман чиптаси йўқ йўловчилар ҳам бор экан. Бунинг устига худди ўша проводник аёлнинг ёнида ўн яшар ўғил бола, яна саккиз яшар қизча ҳам келар эди. Шуниси Бердиқуловга айниқса алам қилди.

— Вагонда билетсиз йўловчилар кетяпти. Бундан ташқари ёнингиздаги бола билан қизнинг ҳам билети борми? Шуни билсак бўладими?

Проводник аёл локомотивнинг ичдан ёнар двигателидек ловуллаб кетди:

— Ҳалиям бўлса вагондан улоқтириб юбормаганимга хурсанд бўл. Мени текширишни ким қўйибди сенга, прокурормисан?

Йўқ, Бердиқулов прокурор ҳам, терговчи ҳам эмас эди. Аммо 659-поездда рўй берган ҳодиса уни қаттиқ изтиробга солди. Етти яшар қизча тўла билет билан эмас, яримта билет билан поездга чиқиши мумкинлиги, проводник эса уларни бутун билет олишга мажбур этганлиги, қизчани сарсон қилиб умумий вагонга ҳайдашга шайланганлиги, бунинг устига вагонда билетсиз йўловчилар нима учун юрганлиги унинг ҳамиятига тегиб, редакцияга шикоят ёзиб юборди.

Ўрта Осиё темир йўл бошқармасидаги мутасадди ўртоқлар 22 июль куни 659-рейснинг 5-вагонида ишлаган проводник аёлнинг бундай ҳунук қилиғини текшириб кўрсалар, Сағбон кўчаси, Улуғ проездида истиқомат қилувчи Санобар Бердиқулованинг шикоятини текширсалар ёмон бўлмас эди.

ХИЗМАТ ҚИЛМАЙДИГАН ПОЧТА

Инобат опа ҳар куни почтачининг йўлига кўз тикиб ўтиради. Елкасига сумка осган почтачи кўриниши билан рўпарасига бориб илтижо билан сўрайди:

— Ҳой оповси, ўғлимдан хат борми?

Почтачи ҳеч нима эшитмагандек бурилиб кетаверади. Кичкинтойлар ҳам почтачининг йўлини пойлашади:

— Опа, менинг газетам келдими, «Ленин учқуни» борми?

Почтачи бу саволга ҳам индамайди. Хуллас, на хат бор, на газета.

Бир куни Инобат опа атайлабдан 116-почта бўлимига чиқди.

— Оповси, менинг иккита ўғлим армияда хизмат қилади. Анчадан бери хат йўқ. Болаларим газета ҳам олмаяпти.

Почтадагилар миийиғида кулиб қўйишди:

— Бундан кейин ҳам олмайсизлар.

Инобат опа ҳайратдан ёқа ушлади.

— Нимага энди?

— Биз сизларга хизмат қилмаймиз.

— Нега ахир?

— Бунисини катталардан сўрайсизлар.

Буни қарангки, 116-алоқа бўлими Ҳамза районидаги Замарин кўчаси. 77-уйда истиқомат қилувчиларга хизмат этишдан бош тортган. Айтишларича бу кўчага хизмат қилиш уларнинг вазифасига кирмас эмиш.

«Олисдаги фарзандларининг хатини кутаётган она қандай аҳволга тушишини шундай аҳволга тушган одамгина билади, — деб ёзибди Инобат Шерматова. — Бизга 116-почта хизмат қилмаса ким хизмат қилиши керак? Армиядаги ўғилларимдан келаётган хатлар қўлимизга тегмаяпти. Болаларим газета ололмаяпти. Қачонгача шу аҳвол давом этади?».

Агар Тошкент шаҳар почта алоқалари ишлаб чиқариш бошқармасидаги раҳбар ўртоқлар бу масалага жиддий муносабатда бўлишса, Шерматовалар оиласи почтани ўз вақтида оладиган бўлади.

ҲУШЁРБЕК.

Л. ТОЛСТОЙ АДАБИЙ МУЗЕЙИДА

ТУЛА ОБЛАСТИ. Ясная Поляна — буюк рус ёзувчиси Л. Н. Толстой яшаб ижод қилган жой. Лев Николаевич шу ерда туғилди ва ўлкан ҳаётининг 50 йилдан зиёдини шу ерда ўтказди. 200 дан зиёд асар, шу жумладан, «Уруш ва тинчлик», «Анна Каренина» асарлари, «Тирилиш» романининг кўпгина боблари шу ерда ёзилган.

Лев Николаевич Ясная Поляна табиатини, шу ерда яшаган кишиларни яхши кўрар, уларнинг турмушини яхши билар эди. Ясная Поляна манзаралари унинг кўпгина асарларида тасвирланган.

Ёзувчи ҳаёт вақтидаёқ Ясная Поляна кўпгина кишиларнинг эътиборини ўзига жалб этди. «Бутун дунё, бутун замин унга қараб турибди... унинг қалби ҳамма учун, ҳамиша очиқ!» — деб ёзган эди Алексей Максимович Горький.

Совет ҳокимиятининг дастлабки йилларидаёқ Ясная Полянадаги уй ва ҳовли музей-қўриқхонага айлантирилди. Бу музейнинг ташкил этилганига 60 йилдан ошди. Аммо у рус ва жаҳон адабиётининг даҳоси — Л. Н. Толстой ҳаёти даврида қандай бўлса ҳозир ҳам шундай сақланмоқда. Кўп сонли зиёратчиларнинг оқими эса ҳамон узилмайди.

СУРАТЛАРДА: [чапда] — Ясная Полянадаги адабий музей. Музей жойлашган уйни Л. Н. Толстой ҳаёти вақтида «Кичик уй» ёки «Кузьминскийлар уйи» деб аташар эди. Шу ерда Софья Андреевна Толстойнинг опаси — Татьяна Андреевна Кузьминская ўз оиласи билан кўп йиллар яшаган. Т. А. Кузьминскаянинг характери ва ташқи қиёфасини ёзувчи «Уруш ва тинчлик» романидаги Наташа Ростова образида акс эттирган; Ясная Полянадаги Л. Н. Толстой уй-музейида.

ТАСС фотохроникаси.

• Нодир маъданлар

КУНДУЗИ ҚОРАЯДИ, КЕЧАСИ ОҚАРАДИ

Висмут — оғир элементлар қаторида туради. У амалий жиҳатдан турғун, оч пушти ва кумуш рангли элементдир. Лекин замонавий нозик анализлар туфайли унинг ҳам миллиард йиллар давомида «ўлиши» мумкинлиги аниқланган. Унинг ўн тўққизга яқин хоссаларга эга бўлган изотоплари (ҳолатлари) маълум.

Висмут инсоният тарихида узоқ вақтлар давомида «қўлга тушмаган» элемент ҳисобланади. У узоқ йиллар давомида бир неча бор кўз билан кўрилган, қўл билан ушланган, лекин унинг висмут эканлиги билинмаган. Шундай қилиб, қадимда оқ рангли ва ўта оч қизғиш бўлган бу элементнинг висмут эканлиги жумбоқ бўлиб қолаверди. Шунинг учун ҳам узоқ вақтлар давомида бу элемент сурма, қўрғошин ёки қалайининг бир тури деб ҳисобланди.

Висмут ва уни қазиб олиш ҳақидаги биринчи маълумотлар замонасининг буюк металлурги ва минералоги Агрикола асарларида 1529 йиллардагина пайдо бўлди. Лекин уни XVIII асрдагина алоҳида кимёвий элемент деб тан олинди. Висмут сўзининг келиб чиқиши икки хил талқин этилади. Уларнинг бирида бу термин қадимий немисча сўздан олинган бўлиб, оқ металл, иккинчисида чимзор-ўтлоқ, кон қазиш деган сўзлардан олинган деб уқтирилади. Сабаби Саксониянинг Шнееберг округидаги ўтлоқлардан қадимдан висмут қазиб олинар эди. Учинчи тахминларга кўра, висмут термини «сурма хоссасига эга» деган маънони англатувчи арабча «би исмид» сўзидан олинган, бу элементнинг символи эса биринчи бўлиб 1919 йили швед кимёгари Берцелиуим томонидан белгиланган.

Сурмадан висмутнинг асосий фарқи, унда сурмага нисбатан металлик хусусиятлари кўпроқдир. Висмут бир вақтнинг ўзида оғир, мўрт ва юмшоқдир. 271 даража целсийда, эрийди, кучли металл ялтироқлигига эга бўлади. Иссиқликни кам ўтказади, диамагнитлик хоссасига эга, яъни висмут стержинини икки магнит қутблари орасига қўйсак у иккала қутбдан қочиб, улар ўртасида муаллақ туриб қолади. У қотган сари ўз ҳажмини ошириш хусусиятига ҳам эга. Босимга нисбатан таъсирчанлиги ҳам висмутни бошқа элементлардан фарқидир. Босим кўтарилиши билан унинг эриш ҳарорати камайиб боради, ваҳоланки кўпчилик металларда эса бунинг акси бўлади.

Кислородсиз кислоталарда висмут эримайди. У фақат азот ва юқори концентрацияли олтингугурт кислоталарида яхши эрийди. Табиатда амалий аҳамиятга эга бўлган соф элемент ҳолатида ҳам учрайди.

Кундалик одатдаги ҳароратда висмут ҳавода барқарор ҳисобланиб, фақатгина оз бўлса ҳам қизғиш ранг билан қопланади. Табиатда висмут оксиди — бесмут сарғиш ва қўнғир рангдаги тупроқ шаклида учрайди. Карбонатли висмут минераллари табиатда висмутит деб ном олган.

Геохимик олимлар учун висмутнинг селен, олтингугурт ва теллурли бирикмалари катта илмий аҳамиятга эга. Умуман олганда, табиатда учрайдиган висмутнинг 70 га яқин минераллари ичида унинг олтингугуртли ва теллурли бирикмалари кўпчиликни ташкил этади. Шунга қарамай, висмут ер қобиғи таркибида кам тарқалган ноёб элементдир. Бу — ер қобиғининг бир тоннасида 0,2 грамм висмут сақланади, демакдир. У қимматбаҳо кумушдан ва бошқа кўп ноёб ҳисобланган элементлар — таллий, индий ва қадмийдан ҳам кам. Лекин табиатда биронта кон йўқки, унинг таркибида висмут бўлмасин, аксинча висмут минераллари ўз ҳолича биронта кон ҳосил қилмайди. Шу боисдан висмут йўлакай қазиб олинади.

Висмутга бўлган жаҳон талабининг тўртдан уч қисмини қондириб келаётган манбалар — Перунинг мис, қўрғошин ва кумуш, Мексиканинг қўрғошин, Японияниннг мис, қўрғошин-руҳ, Канаданинг мис, қўрғошин, кумуш-кобальт, Боливиянинг вольфрам-қалайи, қалайи-кумуш конлари ҳисобланади. У Боливия конларидан мустасно, қолган конлар таркибида жуда оз миқдорда сақланади.

Висмутни анъанавий кўп ишлатадиган соҳа бу металлургия, фармацевтика ва химия саноатларидир. Кейинги даврларда бу соҳаларга ядро техникаси, электроника саноати ҳам қўшилди.

Ойнани бир-бирига пайванд қилиш учун висмут асосида тайёрланган қотишмалардан фойдаланилади. Висмутнинг кадмий, қалайи ва қўрғошинли қотишмалари автоматик ўт ўчирувчи ускуналарда ишлатилади. Ядро реакторларида висмут иссиқлик ютувчи ва юқори ҳароратни совутишда фойдаланилади. У плутоний элементини олишда ҳам кенг тадбиқ этилади. Висмут ёрдамида космик кемаларда энергия манбаи бўлиб хизмат қиладиган полонийнинг 210-изотопи олинади. Алюминий ва темир қотишмаларининг сифатини ошириш мақсадида улар таркибига 0,01 процент висмут қўшилади. Кучли ва барқарор магнитлар ҳамда зудлик билан ҳаракатга келадиган кучлантирувчилар ва электр ўчиргичлар висмутли қотишмалардан тайёрланади.

Медицинада ҳам висмутнинг аҳамияти катта. Садаф рангли лаб бўёғи, йўл белгилари бўёғи, XVI аср таннозлари учун зарур косметик упа-элик, испан оқ бўёғи ҳам висмутнинг нитрат тузидан тайёрланган.

Висмутнинг уч хлорли бирикмаси — оқ кристалли модда одатдан ташқари хоссаларга эга бўлиб, у ёруғлик нурида тезда қораяди, қоронғида эса тез оқаради.

Висмутнинг йирик руда конлари — СССРда Забайкалье ва Ўзбекистонда — Устарасойда топилган. Устарасой висмут рудаси асосан соф висмутни ва устарасатийдан иборат бўлиб, пирит, пирротин, арсенопирит, халькопиритлар билан бирга, кварцли ер томирларида учрайди. Устарасой рудасида учрайдиган айрим минераллар таркибидаги висмутнинг миқдори 70 процентгача етади.

З. ЗОКИРОВ,
геология-минер а л о гия фанлари доктори.

ФАН ВА ТЕХНИКА ЯНГИЛИКЛАРИ

Даланинг учар посбонлари

СССР Фанлар академияси Узоқ Шарқ маркази биология-тупроқ институтининг олимлари беш йиллик кузатишлардан сўнг далаларни экин зараркунандаларидан пухта ҳимоя қилиш учун унинг ҳар квадрат метрига атиги беш дона кокцинеллид қўнғизини қўйиб юбориш кифоя деган хулосага келдилар. Бу қўнғиз халқ тилида хонқизи ёки тугмача қўнғиз дейилади.

Биологлар бирон экиннинг энг актив ҳимоячиларини топишлари учун дала посбонлигига номзодларни шунчалик узоқ вақт танлашларига тўғри келди. Натижада маккажўхори ва соя экилган жойларда қанотида еттита ва ўттизта нуқтаси бўлган қўнғизлар зараркунандаларга қарши ғоятда самарали курашиши аниқланди. Масалан, ўттиз нуқтали хонқизининг ғумбаги ўсиш даврида бир ярим мингтагача ҳашаротни қиради, етилган қўнғиз учун эса ҳар куни 150 тага яқин зараркунанда керак бўлади.

Приморьелик олимларнинг тавсиялари жорий этиш учун Узоқ Шарқнинг кўпгина районлари қишлоқ хўжалиги меҳнаткашларига берилди.

В. ИЛЬИНОВ,
ТАСС мухбири.
Владивосток.

* * *

Қуёш... совутади

Бухоро педагогика институти физика кафедрасида ишланган совитувчи установка энг арзон энергия — Қуёш энергияси билан ишлайди. Маҳаллий саноат корхоналаридан бири уни кўплаб ишлаб чиқаришни ўзлаштирди.

Холодильник қуёш генератори — аммиак билан тўлдирилган туташ идишлар системаси орқали ишлай бошлайди. Қуёш нури аммиакни қиздиргач, у буғлатгич «капиллярлари»га чиқиб совитиш камераси ичидаги температурани ғоятда пасайтириб юборади.

Генератор саҳнини ўзгартириш орқали температурани минус уч градусдан минус етти градусга қадар ўзгартириш мумкин. Бу аппарат бир суткада саккиз — ўн килограмм муз ҳосил қила олади. Холодильник чўлдаги чўпонлар ва геологларга аталган.

О. ЭГАМБЕРДИЕВ,
ТАСС мухбири.
Бухоро.

Шаҳримизда турар жой бинолари билан бир қаторда маъмурий, маданий-маиший объектлар қурилиши жадал суръатлар билан олиб борилмоқда. Ушбу суратдаги 11-«Висотстрой» трестининг 76-қурилиш бошқармаси пардоз ишларини олиб бораётган бинога ҳадемай «Узгипротехбит» лойиҳа институти кўчиб киради.

Ҳ. Мирзакаримов фотоси.

Чорвадорлар учун фильмлар

Тошкент область Бўстонлиқ районидаги Фрунзе номли колхоз чўпонлари меҳнат қилаётган Чимён тоғ этакларидаги олис яйловда «Майдатол» ҳужжатли фильмининг премьераси бўлиб ўтди. Фильм чорвадорлар ҳар йили Майдатолда ўтказадиган анъанавий от спорти ўйинлари тўғрисида ҳикоя қилади. Лентани киноҳаваскор — Ўзбекистон чорвачилик илмий-тадқиқот институтининг ходими Рустам Нигматуллин суратга олган. У узоқ йиллардан буён колхоз меҳнаткашлари билан дўстона алоқа боғлаган. Олим институт топшириғига биноан хўжаликда чорвачилик ишларини ташкил этишда уларга ёрдам беради, чорвачилик учун тоғ этакларини ўзлаштириш проблемаларини ўрганади. Бундай ҳамкорликнинг натижаси юзага чиқди. Колхоз фермаси районда энг яхши фермалардан бирига айланганлиги бунга мисол бўла олади. Бу ерда ҳар бош сигирдан ўртача уч ярим минг килограммдан кўп сут соғиб олинмоқда. Кинофильм эса қишлоқ меҳнаткашларининг ишлари ва юмушлари тўғрисида ҳикоя қилади.

Ҳозир колхозда кинотека ташкил этилмоқда. Бунга янги фильмдан ташқари «Ферманинг бир куни» ва «Чимёнда дам олиш» лентаари ҳам кирган. Қишлоқ хўжалик ишлари ҳам, ижодий ишлар ҳам давом этмоқда.

(ЎзТАГ).

ЖАҲОН ОЙНАСИ

ТАСС МУХБИРЛАРИ ХАБАР БЕРАДИЛАР

«Хирана» бирлашмасининг юбилейи

ПРАГА. Чехословакиянинг «Хирана» бирлашмаси яқинда ўзининг 60 йиллигини нишонлади. Бу бирлашма кичик, кам унумли фабрикадан Ўзаро Иқтисодий Ёрдам Кенгашига аъзо мамлакатлар учун кўплаб медицина асбоб-ускуналари ишлаб чиқарадиган бирлашмагача бўлган йўлни босиб ўтди.

Ҳозирги вақтда Прага корхонасининг марказ қуйилган маҳсулот 55 мамлакатда ишлатилмоқда. Булар — рентген аппаратлари, хирургия асбоблари, стоматология техникаси, электрон медицина аппаратларидир. Утган йилнинг ўзидагина чет эллик шерикларга бир неча юз миллион кроналик миқдорда асбоб-ускуна жўнатилди.

Совет Иттифоқи «Хирана» бирлашмасидан кўплаб маҳсулот сотиб олмоқда. Медицина техникаси бутун экспортининг 40 проценти СССР ҳиссасига тўғри келади. Бирлашма совет шерикларига бутун-бутун комплексларни етказиб бермоқда. Бу комплекслар кичик қишлоқ медицина пунктларини ва шаҳарлардаги катта касалхоналарни жиҳозлаш учун зарур бўлган барча медицина асбоб-ускуналарини ўз ичига олади. Чехословакия аппаратлари бўлган медицина марказлари СССРнинг кўпгина шаҳарларида ишлаб турибди.

Чехословакия ҳукумати ишлаб чиққан программага мувофиқ, 1990 йилда «Хирана» бирлашмаси ишлаб чиқарадиган медицина асбоб-ускуналари беш баравар кўпаяди.

ЗАВОДДА САВДО КОМПЛЕКСИ

СОФИЯ. Болгариянинг Ловеч шаҳрида чўян ишлаб чиқарадиган завод территориясида озиқ-овқат моллари магазини, кофе-кондитер маҳсулоти, кийим-кечак, пойафзал ва электр-рўзғор асбобларини ремонт қиладиган ателье, кийимларни химиявий йўл билан тозалайдиган қабул қилиш пунктлари ва кир ювиш пункти, буюмларни ижарага бериш пункти бўлган замонавий савдо комплекси очилди. Бу ерда заводнинг ўзида тайёрланадиган кенг истеъмол молларини ҳам сотиб олиш мумкин.

Болгария касаба союзлари ишчиларга савдо ва маиший хизмат кўрсатишни ривожлантиришга катта эътибор бермоқдалар. Ҳозирги вақтда заводларнинг территорияларида икки мингта магазин ва хизмат кўрсатиш устахоналари очилган. Катта корхоналарда ғоят хилма-хил моллари кўп бўлган универсамлар, кичик корхоналарда эса савдо шахобчалари ишлаб турибди.

Яна бир корхона ишга тушди

ВЬЕНТЬЯН. Лаосда ирригация иншоотлари учун қувурлар тайёрлайдиган завод қуриб битказилди. Вьентьян яқинида барпо этилган бу корхона 300 миллиметр ва ундан ҳам кўпроқ диаметрли қувурларни ишлаб чиқаришдан ташқари, сув насосларини ремонт ҳам қилади.

Завод ишлаб чиқараётган маҳсулот ирригация ишлари кўламини кенгайтириш имконини беради. Бу эса ЛХДРда қишлоқ хўжалигини ривожлантиришнинг асосий шартларидан биридир. Бу ерда суғориладиган майдонлардан бир неча марта ҳосил олиш мумкин. Кейинги вақтларда республикада бундай ер майдонлари анча кенгайди. Деярли шу туфайли ҳам бултур мамлакат тарихида рекорд шоли ҳосили — 1 миллион тоннадан кўпроқ шоли етиштирилди.

ЛХРП III съезди Лаос меҳнаткашлари олдига ёш республика шоли, маккажўхори, соя сингари экинлар билан ўзини тўла таъминлашга эришиш вазифасини қўйди. Янги заводнинг ишга туширилиши шу вазифани ҳал қилиш йўлида қўйилган муҳим қадамдир.

ЯНГИ ҲУКУМАТ ТУЗИЛДИ

РИМ. Республикачилар партиясининг сиёсий секретари Ж. Спадолинига Италиянинг янги ҳукуматини тузиш топширилган эди. У республика президенти А. Пертини ҳузурида бўлиб, янги кабинет аъзоларининг рўйхатини унга топширди.

Коалицион ҳукумат составига беш партиянинг — христиан-демократик, социалистик, социал-демократик, республикачилар ва либераллар партияларининг вакиллари ўтди.

Эмилио Коломбо (ХДП) аввалги кабинетдаги каби бу сафар ҳам ташқи ишлар министри бўлиб қолди. Виржинио Роньони (ХДП) ички ишлар министри, Лелио Лагорио (ИСП) мудофаа министри бўлди.

Ж. Спадолини иқтисодий сиёсатнинг бир қатор проблемаларидаги зиддиятлар сабабли шу йил 7 августда истеъфога чиққан аввалги ҳукуматга раҳбарлик қилган эди.

Муҳим вазифалар

ҚОБУЛ. Бу ерда Афғонистон касаба союзлари Марказий кенгашининг навбатдаги пленуми бўлди. Пленум АХДПнинг умуммиллий конференцияси ва АХДП Марказий Комитетининг кенгайтирилган IX пленуми қарорлари асосида касаба союзларининг меҳнаткашлар оммаси ўртасидаги идеологик ишини кучайтириш масалаларига бағишланди.

Пленумда АХДП Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, Марказий Комитет секретари Нур Аҳмад Нур доклад қилди. Бизнинг партиямиз ва революцион давлатимиз, деб таъкидлади у, Апрель революцияси ғалаба қилиб, революция тараққиётининг биринчи босқичи бошланганидан кейин мамлакатда революцион ҳокимиятни мустаҳкамлаш соҳасида катта муваффақиятларга эришди. Докладчи АДР қуролли кучларининг, халқ милицияси ва хавфсизлик хизмати маҳкамаларининг аксилинқилобчи шайкаларга қарши курашдаги фаолиятига юксак баҳо берди. Биз, деб уқтириб ўтди Н. А. Нур, мамлакат территориясида йирик қуролли шайкалар тугатилди, деб ишонч билан айта оламиз. Босмачиларнинг кичик гуруҳларигина сақланиб қолган бўлиб, улар тинч аҳолини талаш ва террор қилиш билан шуғулланмоқдалар.

АХДП Марказий Комитетининг секретари янги жамият қурилишида жамоат ташкилотларининг роли муҳим эканлигини таъкидлади. Америка империализми, Пекин гегемонизми ва маҳаллий реакция революцион Афғонистонга қарши бошлаган ва эълон қилинмаган уруш шароитидаги муҳим ғалабаларнинг бири шуки, деди у, Афғонистон Демократик Республикаси иқтисодий кризисни бошидан кечирмади.

Докладчи АХДП Марказий Комитетининг яқинда бўлиб ўтган кенгайтирилган IX пленуми қарорларига тўхталиб, бундай деди: партиянинг ҳар бир аъзоси партиянинг омма ўртасидаги сиёсий ишни кучайтириш тўғрисида пленум белгилаб берган вазифаларни бажаришга ўз ҳиссасини қўшмоғи керак.

Афғонистон касаба союзлари Марказий кенгашининг раиси А. С. Пурдели АХДП Марказий Комитети IX пленумининг якунлари ва Афғонистон касаба союзлари учун пленум қарорларидан келиб чиқадиган вазифалар тўғрисида доклад қилди.

БАХТСИЗ ҲОДИСАЛАР

ТОКИО. Токио чеккасидаги Хатиодзе темир йўл вокзали қурилишида рўй берган бахтсиз ҳодиса натижасида бир ишчи ҳалок бўлган, уч ишчи оғир жароҳатланган. Улар ҳавозанинг бузилганлиги сабабли олти метрлик баландликдан йиқилиб тушганлар.

Бу — Япониядаги корхоналарда ҳар йили рўйхатга олинаётган ўн минглаб бахтсиз ҳодисалардан биридир холос. Утган йилнинг ўзидагина ишчилардан уч минг киши ана шундай ҳодисалардан ҳалок бўлди, бир миллионга яқин киши жароҳатланди.

• ФОТООБЪЕКТИВДА — ВЬЕТНАМ СОЦИАЛИСТИК РЕСПУБЛИКАСИ.

Қайта тикланган Шонгбе вилояти табиий каучук олинадиган гевея экини энг кўп экиладиган вилоятлардан бири. Ушбу вилоятда 14 давлат хўжалиги ташкил этилган бўлиб, Вьетнам меҳнаткашлари совет мутахассислари ва техникаси ёрдамида 50 минг гектар қўриқ ерни ўзлаштиришни бошлаб юбордилар. Ана шу ерларга кейинчалик каучук экинлари экилади.

СУРАТДА: Шонгбе вилоятидаги хўжаликлардан бирида каучук экилган майдонларни суғориш пайти.

ВИА—ТАСС фотоси.

Хроника, хабарлар, фактлар

СОФИЯ. Плевен шаҳридаги узумчилик техникумининг ертўлаларида Балқондаги энг эски вино сақланган. Техникум шундай профилдаги биринчи миллий билим юртидир. Бу вино 1893 йилда қуйилган, аммо унинг мазаси шу кунларгача бутунлай сақланган. Билим юртининг ертўлаларида Балқондаги энг эски ва энг мукаммал винолар коллекцияси бор. Бу виноларнинг кўплари ҳар хил халқаро ярмаркалар ва конкурсларда олтин медалларга сазовор бўлган.

* * *

БРЮССЕЛЬ. Европа иқтисодий ҳамжамияти статистика хизматининг хабар қилишича, «Умумий бозор»га кирувчи ўнта мамлакатнинг аҳолиси 1981 йилнинг охирида 270 миллион 405 минг киши бўлган. Аҳоли 1980 йилга нисбатан 0,3 процент кўпайган.

Ирландияда туғилиш даражаси энг юқори бўлган: мингта аҳолига 21 чақалоқ тўғри келган. Туғилиш ГФРда энг кам бўлиб мингта аҳолига 10 та чақалоқ тўғри келган.

* * *

СТОКГОЛЬМ. Швеция давлат почта маъмурияти «гапирадиган» хат деб аталмиш хатларни жорий этиш борасида эксперимент ўтказмоқда. «Гетеборгс постен» газетасининг хабар қилишича, одатдаги ёзув қоғози ўрнида 20 минут овоз бера оладиган чоғроқ бир магнитофон кассетасидан фойдаланилади. Бундай кассетани ҳар бир почта бўлимидан харид этса бўлади. Хат тексти плёнкага ёзилади ва кассетани конвертга солиб ҳар бир почта қутисига ташлайвериш мумкин.

Швед экспертлари «гапирадиган» хатлар анъанавий хат ёзиш усули билан рақобатлашмайди, деб таъкидламоқдалар.

* * *

БОНН. Ҳар йили ГФР магазинларида 2,5 миллиард маркалик мол ўғирланади, деб ёзади Ғарбий Германиянинг «Вельт зонтаг» газетаси. Аслида ҳар икки жиноятчининг бири магазин хизматчисидир, деб таъкидлайди газета.

* * *

ЛИССАБОН. Португалия парламенти кашандаликка қарши курашишни кўзловчи қонун қабул қилди. Медицина муассасалари ва ўқув юртларида, ёпиқ спорт заллари ва концерт залларида чекиш тақиқлаб қўйилди. Фабрика эгалари сигарета пачкаларига чекишнинг зарари тўғрисида огоҳлантирувчи текстлар беришга мажбурдирлар. Матбуот, радио ва телевидениеда тамаки маҳсулотларини реклама қилиш тақиқланди.

Португалия — Европада кашандаликка қарши кураш борасида конкрет чоралар кўрган сўнгги мамлакатлардан биридир.

ТО СПРАВКАЛАР БЮРОСИ
ХАТЛАРГА ЖАВОБ БЕРАМИЗ

Н. ИСМОИЛОВ: Маълумки, шу кунларда шаҳримиздаги партия групалари ва цех партия ташкилотларида ҳисобот-сайлов йиғилишлари давом этмоқда. Шу боисдан мени бир масала қизиқтиради: айтингчи, илғор ишчини партия сафига қабул қилиш ҳақидаги цех қарорини парткомда тасдиқлатиш шартми?

Жавоб: Бошланғич ташкилот ҳуқуқига эга бўлган цех партия ташкилотининг партияга қабул қилиш ҳақидаги қарори парткомда албатта тасдиқланиши шарт. Чунки цех партия ташкилоти корхона партия ташкилотининг бир қисми ҳисобланади, у бевосита парткомга бўйсунади.

* * *

Ж. БОЙЖОНОВ: Менга вақтинча ўринбосарликка қандай ҳолларда йўл қўйилиши, вақтинча ўринбосарлик муддати қанча бўлиши кераклиги ҳақида маълумот беришингизни сўрайман.

Жавоб: Маълумки, вақтинча ўринбосарлик — вақтинча ишда бўлмаган ходимнинг мансаби бўйича бошқарув функцияларини амалга ошириш билан боғлиқ вазифаларни бажаришдир. Вақтинча ўринбосарликка ходимнинг штатли ўринбосари (ёрдамчиси) бўлмаган ҳолларда ишлаб чиқариш зарурати сифатида йўл қўйилади. Вақтинча ўринбосарлик муддати календарь йил мобайнида жами бир ойдан ошиб кетиши мумкин эмас. Ходимнинг розилиги билан вақтинча ўринбосарлик узоқроқ муддат давом этиши ҳам мумкин.

Вақтинча ўринбосарликни расмийлаштириш ва унга ҳақ тўлаш тартиби (Меҳнат қонунлари асосларининг 14-моддасига зид келмаган даражада) СССР меҳнат Давлат комитети ва ВЦСПСнинг 1965 йил 29 декабрдаги тушунтириши билан белгиланади. Ўзи бўлмаган ходимнинг вазифасига вақтинча ўринбосарлик бошқа ходимга буйруқ ёки фармойиш билан юкланади. Ўринбосувчи ходимга унинг амалдаги маоши (мансаб маоши плюс шахсий маош ва бошқа устамалар) билан ўрни босилаётган ходимнинг маоши (кўрсатилган устамаларсиз) ўртасидаги фарқ тўланади. Агар ўзи бўлмаган ходимнинг вазифаси унинг штатли ўринбосари ёки ёрдамчиси (ўринбосар лавозими бўлмаса) томонидан бажарилса, маошлар ўртасидаги фарқ тўланмайди. Корхона, ташкилотнинг бош инженерига ҳам унинг шу корхона раҳбари ўрнида ишлаб турган давр учун маошлар ўртасидаги фарқ тўланмайди. Ўрин босувчи ходимга мукофот ўзи ўрнини босган ходимнинг мансаби учун белгиланган шартлар билан миқдор бўйича тўланади, лекин у ўзининг мансаб маоши бўйича ҳисобланади (маошлар ўртасидаги фарққа мукофот ёзилмайди). Ишчига хизматчининг вазифасини бажариш топширилган бўлса, ўринбосарлик қилиб турган вақт учун иш ҳақи ва мукофот бажарилаётган иш юзасидан тўланади. Ходим ўринбосарлик қилиб турган чоғида унинг маоши (маошлар ўртасидаги фарқ ва мукофот ҳисобга олинганда) ўзининг асосий вазифасида (ишида) оладиган ўртача иш ҳақидан кам бўлса, унинг асосий вазифасидаги ўртача иш ҳақи сақлаб қолинади.

* * *

О. ЮНУСОВА: Кўп йиллик хизматларим эвазига мен, кекса коммунистни мукофотлашди. Шу мукофот юзасидан аъзолик бадали тўлашим керакми?

Жавоб: Ҳа, кўп йиллик хизматингиз учун олган қўшимча ҳақингиз ойлик иш ҳақингизга қўшилади. Шунинг учун аъзолик бадали тўлашингиз шарт.

Редактор
Ш.О.УБАЙДУЛЛАЕВ

АҲОЛИНИ ИШГА ЖОЙЛАШТИРИШ БЮРОСИ

ИШГА ТАКЛИФ ҚИЛАДИ

Тошкент трамвай-троллейбус ишлаб чиқариш бошқармасига сўнгги станция диспетчерлари.

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳри, Пролетар кўчаси, 4-уй, 3-подъезд, 5-хона — Аҳолини ишга жойлаштириш бюросининг марказий пункти.

ЧИЛОНЗОР РАЙОН МАИШИЙ ХИЗМАТ КЎРСАТИШ ТАШКИЛОТЛАРИГА

секретарь, хўжалик ишлари мудири, прокат салони қабул қилувчисининг шогирдлари, участка бухгалтерлари ва қабул қилувчилари

КЕРАК

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳри, Пролетар кўчаси, 4-уй, 3-подъезд, 5-хона. Аҳолини ишга жойлаштириш бюросининг марказий пункти.

КИНО

27 АВГУСТДА

ҲУЖЖАТЛИ ФИЛЬМЛАР:

«БОРИС БАБОЧКИН» — **«Тошкент Советининг 50 йиллиги номли, Фестиваль, Қозоғистон.**

«НАТАША», «ОҚ СУВ — ЖАБАГЛИ», «ТЕНГДОШЛАР» — **Восток.**

БАДИИЙ ФИЛЬМЛАР:

«ҚАЛБ» — **Чайка** (жуфт соатларда, телефон 77-06-20), **Восток** (жуфт соатларда, телефон 91-14-61).

«ТРАНСИЛЬВАНЛИКЛАР ЕВВОПИ ҒАРБДА», «АВЛИЕ, ОЛТИН ВА ТРАНСИЛЬВАНЛИКЛАР» — **Нукус** (17, 20.00 да, телефон 46-70-69).

«КОНДОРНИНГ ҚУЛАШИ» — **Москва** (тоқ соатларда, телефон 33-05-01), **Тинчлик** (жуфт соатларда, телефон 53-86-07), **Искра** (16, 18, 19.45 да, телефон 39-11-76), **К. Ерматов номли** (жуфт ва тоқ соатларда, телефон 24-22-66).

«АНИҚРОҚ САБАБЛАРСИЗ» — **Қозоғистон** (тоқ соатларда, телефон 35-24-92), **Восток** (тоқ соатларда, телефон 91-14-61).

«ЕНМА-ЕН ЯШАР ЭДИК» — **Лисунов номли** (тоқ соатларда, телефон 96-34-02).

«ПОЛКОВНИК ШАЛИГИННИНГ КУТИШИ» — **Ғ. Ғулом номли** (17, 20.00 да, телефон 48-42-80).

28 АВГУСТДА

ҲУЖЖАТЛИ ФИЛЬМЛАР:

«НАТАША», «ОҚ СУВ — ЖАБАГЛИ», «ТЕНГДОШЛАР» — **Восток.**

БАДИИЙ ФИЛЬМЛАР:

«ҚАЛБ» — **Чайка** (жуфт соатларда, телефон 77-06-20), **Восток** (жуфт соатларда, телефон 91-14-61).

«ТРАНСИЛЬВАНЛИКЛАР ЕВВОИИ ҒАРБДА», «АВЛИЕ, ОЛТИН ВА ТРАНСИЛЬВАНЛИКЛАР» — **Нукус** (11, 14, 17, 20.00 да, Телефон 46-70-69).

«КОНДОРНИНГ ҚУЛАШИ» — **Москва** (тоқ соатларда, телефон 33-05-01), **Тинчлик** (жуфт соатларда, телефон 53-86-07), **Искра** (16, 18, 19.45 да, телефон 39-11-76), **К. Ерматов номли** (жуфт ва тоқ соатларда, телефон 24-22-66).

«АНИҚРОҚ САБАБЛАРСИЗ» — **Қозоғистон** (тоқ соатларда, телефон 35-24-92), **Восток** (тоқ соатларда, телефон 91-14-61).

«ЕНМА-ЕН ЯШАР ЭДИК» — **Лисунов номли** (тоқ соатларда, телефон 96-34-02).

«ПОЛКОВНИК ШАЛИГИННИНГ КУТИШИ» — **Ғ. Ғулом номли** (11, 14, 17, 20.00 да, телефон 48-42-80).

ПУШКИН НОМЛИ МАДАНИЯТ ВА ИСТИРОҲАТ БОҒИДА

29, 30 АВГУСТДА

КУЛИНГ ДЎСТЛАР, ИХЛОС БИЛАН
ТЎЛИБ ТОШСИН КУЛГИ ПЛАН!

ЎЗБЕКИСТОН РАДИОСИ «ТАБАССУМ» РЕДАКЦИЯСИ ИЖОДКОРЛАРИ ВА ИЖРОЧИЛАРИ ИШТИРОКИДА

IX АНЪАНАВИЙ ТАБАССУМ КЕЧАСИ ЎТКАЗИЛАДИ

ПРОГРАММАДА: «ТАБАССУМ»нинг ижодий коллективи билан учрашув, Табассум усталарининг чиқишлари, интермедиялар, миниатюралар, ҳазиллар, ҳажвиялар, ҳажвий қўшиқлар, пародиялар, рақслар.

«ТАБАССУМ» САЙЛИГА МАРҲАБО, АЗИЗ ДЎСТЛАР!

Ўзбекистон ССР Гўшт ва сут саноати министрлиги

ТОШКЕНТ ГЎШТ САНОАТИ ИШЛАБ ЧИҚАРИШ БИРЛАШМАСИ ҲУЗУРИДАГИ

ЎҚУВ КОМБИНАТИ

1982 — 1983 ўқув йили учун қуйидаги мутахассислар бўйича

ЙИГИТ ВА ҚИЗЛАРНИ

ЎҚИШГА ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

саллоҳлар, гўштни суякдан ажратувчилар, колбаса ишлаб чиқариш учун қийма тайёрловчилар, колбаса батонларини боғловчилар, совутиш қурилмалари бўйича мутахассислар, сут ва сут маҳсулотларини ишлаб чиқариш бўйича мастер ёрдамчилари ва аппаратчилар, контроль-ўлчов асбоблари ва автоматика бўйича слесарлар.

ЎҚУВ КОМБИНАТИГА 8 — 10 СИНФ ҲАЖМИДА МАЪЛУМОТГА ЭГА БЎЛГАН 18 ВА УНДАН КАТТА ЁШДАГИ ЙИГИТ ВА ҚИЗЛАР ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИ.

Ўқиш муддати — 4 — 6 ой.

Ўқишга кирганлар ётоқхона, иссиқ овқат ва стипендия билан таъминланадилар.

Кирувчилар қуйидаги ҳужжатларни топширишлари керак: маълумоти тўғрисидаги аттестат ёки справка, соғлиги тўғрисида справка 286-форма, ҳамда турар жойида жойлашган гўшт ва сут комбинатидан йўлланма.

Ўқишни битирганлар махсус мутахассислик бўйича гувоҳнома оладилар.

ҲУЖЖАТЛАР 15 АВГУСТДАН БОШЛАБ ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИ.

Ўқиш 1 сентябрдан бошланади.

Бизнинг адрес: Тошкент область, Калинин район, Ўртаовул посёлкаси, ўқув комбинати (131-автобуснинг охирги бекати).

ЗАНГОРИ ЭКРАНДА

27 АВГУСТ — ЖУМА

СОВЕТ КИНОСИ КУНИ

Марказий телевидениенинг «Восток» программаси

18.00 «Волгада бир қоя бор». Фильм-концерт. 18.30 «Чарм тўп» клубининг соврини учун. 19.15 «Дунё воқеалари». 19.30 «Бугун — Кино куни». СССР Давлат киносининг раиси Ф. Т. Ермаш сўзи. 19.40 Арфа ижроси учун пьесалар. 19.55 «Севги асираси». Бадиий фильм. 21.30 «Время». 22.05 Баскетбол бўйича жаҳон чемпионатида. 23.05 «Дунё воқеалари». 23.20 Чет эл эстрадасининг куйлари ва оҳанглари.

Марказий телевидениенинг иккинчи программаси

18.30 Янгиликлар. 18.45 «Ёз билан хайрлашиш». Телевизион ҳужжатли фильм премьераси. 18.55 Алкоголизм ҳақида суҳбатлар. 19.25 Сув ости спорти бўйича жаҳон чемпионати. 19.55 «Шеърлардаги дилга яқин сатрлар». 20.30 «Тунингиз хайрли бўлсин, кичкинтойлар». 20.45 «Устахонадаги учрашувлар». Телевизион ҳужжатли фильм. 21.15 «Белгород». Телевизион ҳужжатли фильм. 21.30 «Время». 22.05 «Майор Земан билан содир бўлган ўттиз воқеа» туркумидан. «Қотил далада яширинган». Телевизион бадиий фильм премьераси. 23.05 Футбол бўйича СССР чемпионати. «Торпедо» (Москва) — «Динамо» (Киев). 2-тайм.

Ўзбекистон телевидениесининг программаси

I

18.00 Кўрсатувлар программаси. 18.05 «Ивасик — Телесик», «Бўри Бова Марсга қандай қилиб парвоз этди». Қўғирчоқ фильмлар. 18.30 «Ешлик» студияси кўрсатади. «Биз — 80-йиллар комсомоллари». 19.00 «Ҳаёт каби тирик». Илмий-оммабоп программаси. 19.30 «Ахборот» (рус.). 19.45 Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети пленуми олдидан. «Фан уфқлари». Кўрсатувда Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг президенти, академик О. Содиқов иштирок этади. 20.15 «Қадрдон майдон». 20.30 «Ахборот». 20.50 Ўзбекистонда хизмат кўрсатган артист Т. Саъдуллаев ва З. Мадраҳимова концерти. 21.30 Москва. «Время». 22.05 «Дунё воқеалари». 22.35 Телевидение экранида биринчи марта. «Касбим — киноактёр». Бадиий фильм. 00.10 Янгиликлар.

28 АВГУСТ — ШАНБА

Марказий телевидениенинг «Восток» программаси

9.00 «Время». 9.40 «Ота-оналар, Сизлар учун». «Болангиз мактабга борганда...» 10.10 «Ростов финифти». Ҳужжатли фильм. 10.20 «Кўплаб сифатли товарлар етказиб берайлик». 10.50 «Спортлото»нинг 35-тиражи. 11.00 «Сизни қизиқтирган адабиётлар». 11.45 Хор ижросида О. Ковалёва қўшиқлари. 12.20 «Советлар ва ҳаёт». 12.50 СССР халқ рассоми А. Мильников. 13.20 «Ўсимликлар олами». 14.10 «Учинчи планета сири». Мультфильм премьераси. 15.00 «Дунё воқеалари». 15.15 «Москвичка» телевизион клуби. 16.45 Сиёсий шарҳловчи Л. А. Вознесенский суҳбати. 17.15 Болалар учун. фильм: «Лайлакча». 17.55 «Ҳамдўстлик» телевизион журнали.

18.25 «Мўъжизасиз-мўъжизалар. 19.25 «Балли, қизлар!». 21.30 «Время». 22.05 «Кинопонорама». 23.45 Концерт. 00.10 Янгиликлар.

Марказий телевидениенинг иккинчи программаси

18.45 «Музикали киоск». 19.20 «Қўшимча саволлар». Бадиий фильм. 20.30 «Тунингиз хайрли бўлсин, кичкинтойлар». 20.45 «Здоровье» илмий-оммабоп программаси. 21.30 «Время». 22.05 Футбол бўйича СССР чемпионати. «Зенит» (Ленинград) — «Динамо» (Минск).

Ўзбекистон телевидениесининг программаси

I

9.55 Кўрсатувлар программаси. 10.00 Янгиликлар. 10.10 «Чиранчиқ қуёнча». И. Охунбобоев номли ёш томошабинлар театрининг спектакли. 11.30 «Шкид республикаси». Бадиий фильм. 13.10 «Инсон болаликдан бошланади». 13.40 Шахтёрлар кунига. «Шахтёрлар». «Мовий тоғлар этагидаги шаҳар». Ҳужжатли фильмлар программаси. 14.45 «Йўл ҳаракати хавфсизлиги учун» (рус.). 16.55 Кўрсатувлар программаси. 17.00 «Дўстлик экрани». Ўрта Осиё республикалари ва Қозоғистон телевидениесининг биргаликдаги программаси.

18.00 «Асл дўстлар». Мультфильм. 18.10 «Сиҳат-саломатлик». Илмий-оммабоп программа. 18.45 «Оламга саёҳат». Кинокўрсатув. 19.30 «Ахборот» (рус.). 19.45 СССР ташкил топганлигининг 60 йиллигига. «Ягона оилада». Кўрсатувда Ўзбекистон Компартияси Фарғона область комитетининг биринчи секретари Х. Умаров иштирок этади. 20.30 «Ахборот». 20.50 СССР ташкил топганлигининг 60 йиллигига. «Даврамизга марҳабо!». Қорақалпоғистон АССР ва Ўзбекистон областлари бадиий ҳаваскорлик коллективларининг телевизион фестивали. Экранда — Фарғона области. 21.30 Москва. «Время». 22.05 СССР ташкил топганлигининг 60 йиллигига. «Даврамизга марҳабо!». Экранда — Фарғона области. (Давоми). Кўрсатув тугагач — Кўрсатувлар программаси.

Тожикистон телевидениесининг программаси

18.00 Болалар учун. «Хайр, лагерь». 18.30 Болалар учун фильм. «Дўстларимиз аренаси». 19.00 Янгиликлар. 19.20 «Озиқ-овқат программаси — халқ фаровонлиги программаси». 20.00 «Ахбор». 20.25 «Бўстон — II». Халқ ижодиёти республика телевизион конкурси. 21.30 МТ II.

«КОСМОС» АДРЕСИНИ ЎЗГАРТИРДИ

«КОСМОС» нима эканлигини ҳамшаҳарларимизга тушунтириб ўтиришнинг ҳожати йўқ. Тошкентликлар унинг телевизор ва радио товарларини сотиш бўйича ихтисослашган энг йирик магазинлардан бири эканлигини яхши билишади.

Аммо бугунги кунда уни Сариқўл кўчасидан излаб овора бўласиз. «Космос» бошқа ерга кўчиб ўтди. Унинг янги адреси: Халқлар дўстлиги проспекти, 2-уй.

— Магазинимизда турли-туман телевизорлар ва радио аппаратлари бор, — деб таъкидлашади «Космос» магазинининг ходимлари. Бунга ишонч ҳосил қилмоқчи бўлсангиз, марҳамат қилинг.

Савдода қора-оқ тасвирли телевизорлар: **«Изумруд—201», «Рассвет—207-1», «Березка-216», «Славутич-202», «Весна-308», «Фотон-225», «Рекорд-В321»;**

рангли тасвирдаги телевизорлар: **«Радуга-719-1», «Темп-714», «Чайка-722», «Лазурь-714», «Горизонт-728», «Славутич-Ц202», «Витязь-733»;**

рангли ва қора-оқ тасвирли сафар телевизорлари: **«Юность-Р603», «Электроника-407», «Электроника-ВЛ100», «Шилялис-Ц401», «Электроника-450»;**

радиолалар: **«Мелодия-104», «Сириус-315 Пано», «Романтика-112», «Вега-323»;**

музикали марказлар: **«Вега-115», «Мелодия-106А»;**

магнитофонлар ва магнитолалар: **«Рута-201», «Маяк-205», «Романтика-115», «ВГКА-326», «Томь-305», «Орсанда-201»,**

автомобиль магнитолалари: **«Гродно-303»** бор.

«Космос»да кўнглингизга маъқулини танлаб олиш имконияти бор. Айниқса, сафар телевизорлари, радиоприёмниклар, магнитофонларнинг турли-тумани мавжуд. Бунинг сабаби бор. Ез мавсуми авжида. Отпускалар мавсуми...

Кичик ҳажмли **«Юность-Р603»**, кўчма телевизори автомобилда саёҳат қилаётганларга, туристик сафарларда, экспедицияларда бўлган кишиларга айниқса асқотади. «Юность» метрли тўлқин дипазонидаги 12 каналнинг ҳаммасида сифатли кора-оқ тасвирларни қабул қилади. Телевизорда диагонали бўйича катталиги 23 сантиметр ва электрон нурлари 90° бурчакка огадиган, экрани бўлган, портлашдан муҳофаза қилинган кинескоп қўлланилган. Унда дециметр тўлқиндаги каналлар селекторини ўрнатиш имконияти кўзда тутилган, частотани созловчи автомат қурилма ва горизонтал развертка фазаси тасвирнинг ниҳоятда аниқ бўлишини таъминлайди. Телевизор электр тармоғидан, аккумуляторли батареядан, автомобилнинг борт шахобчасидан ишлаши мумкин.

Габарит катталиги: 320x250x240 мм.

Оғирлиги — 6,5 кг.

Баҳоси — 200 сўм.

Сафарда «Россия-303», «Сокол-403», «Спидола-230-1» транзисторли радиоприёмниклар ҳам керак бўлиб қолиши мумкин. «Томь-305» кассетали магнитоласи эса унинг эгасига ўзи билан бирга сафарга магнитофон ёзувларини ҳам олиш имконини беради. Магнитолага монтаж қилинган радиоприёмник ДВ, СВ, КВ, УКВ диапазонларида радиоэшиттиришларни қабул қилиш имконини беради. Магнитофон панели ёрдамида микрофондан, радиоприёмникдан, телевизордан, радио тармоғидан музикали эшиттиришларни, турли программаларни ферромагнит лентасига ёзиб олиш ва уни кейинчалик тинглаш мумкин.

Магнитоланинг габарит катталиги 300x375x100 мм.

Оғирлиги — 5 кг.

Баҳоси — 260 сўм.

«Гродно-303» автомагнитолани «Волга-ГАЗ 24», «Жигули-2101, 2102, 21011», «Москвич-2140» енгил автомобилларининг салонига ўрнатиш мумкин.

«Гродно-303» УКВ, ДВ, СВ диапазонли учинчи класс приёмнигидан ва магнитофон кассеталаридаги ёзувларни эшитиш имконини берувчи бир хил тезликда ҳаракат қиладиган лента тортувчи механизмдан иборат. Магнитоланинг кучланишни автомат созлаш мосламаси, УКВ диапазонидаги частотани созлаш автоматик мосламаси, «Пауза» кнопкаси, лентани олдинга ва орқага тез ўраш мосламаси бор. Автомобилнинг борт шахобчасидан ишлайди.

Баҳоси — 328 сўм.

Бу ердан сиз товарларни нақд пулга ёки кредитга сотиб олишингиз мумкин.

Магазин янгисига алмаштириб бериш шарти билан эски аппаратларни (телевизорларни ва радиоприёмникларни) **қабул қилади.**

Магазинга метрода борса бўлади. «Ҳамза» станциясида тушасиз. (4, 9, 11-трамвайларда, 3, 70, 77«э»-автобусларда, 6-троллейбусда борса ҳам бўлади).

Магазин ҳар куни соат 10.00 дан 19.00 гача ишлайди.

Танаффус — соат 14 дан 15.00 гача.

«ТАШКУЛЬТТОРГ».

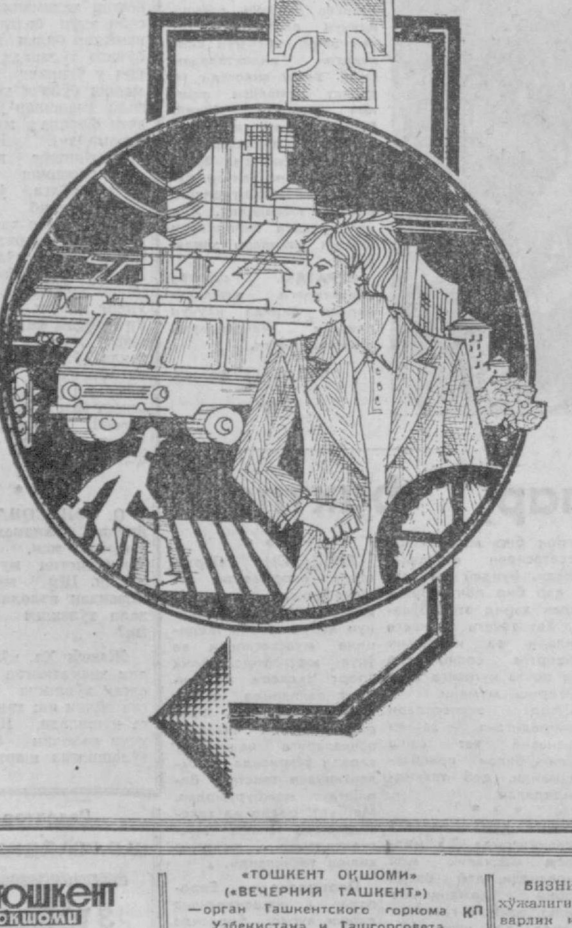

АБОНЕМЕНТ БИЛЕТЛАРИ ҚУЛАЙЛИК ЯРАТАДИ!

Яқин вақтларгача, троллейбус ёки трамвайга ўтиришингиз билан ҳамёнингиздан танга қидириб уни «майдалаш учун» ҳайдовчига узатар эдингиз. У эса сизга бонемент билетини бериб юборар эди. Ана шу жараёнга кўпчилик йўловчилар жалб этилар, бир неча дақиқалар ўтар ва энг муҳими ҳайдовчининг эътибори тез-тез бўлиниб турар эди.

Албатта, сиз Тошкентда амал қилаётган йўл ҳақи тўлашнинг янгича усулига эътибор берган бўлсангиз керак. Бу усул ҳаммага қулайлик яратади. Йўловчилар абонемент билетларини барча савдо ташкилотларидан, корхоналардан, ишхоналардан, автомат кассаларидан, киосклардан, трамвай ва троллейбусларнинг йирик ёки сўнгги станцияларидан барвақт сотиб олишлари мумкин, ҳайдовчи эса эътиборини бўлмай, транспорт ва пиёдаларнинг ҳаракатини диққат билан кузатиб, йўл ҳаракати қоидаларига қатъий риоя қилиш имкониятига эга бўлди.

ҲУРМАТЛИ УРТОҚЛАР!

УНУТМАНГ: трамвай ва троллейбусларнинг абонемент билетлари ҳамиша ёнингизда бўлиши керак. Трамвай ва троллейбусларга абонемент билетларисиз кириш ман этилади. Шунинг учун абонемент билетларини олдиндан сотиб олинг.

Абонемент билетлари билан савдо қиладиган киосклардан сиз йўл карточкаларини ҳам сотиб олишингиз мумкин.

ТРАМВАЙ-ТРОЛЛЕЙБУС ИШЛАБ ЧИҚАРИШ БИРЛАШМАСИ.

«Союзторгреклама» Бутуниттифоқ бирлашмасининг Ўзбекистон агентлиги.

4 бет ТОШКЕНТ ОҚШОМИ

«ТОШКЕНТ ОҚШОМИ» («ВЕЧЕРНИЙ ТАШКЕНТ») — орган Ташкентского горкома КП Узбекистана и Ташгорсовета.

БИЗНИНГ АДРЕС: 700000, Тошкент — ГСП. Ленин кўчаси, 41 ТЕЛЕФОНЛАР: секретариат: — 33-57-02, бўлимлар: партия турмуши — 32-53-66; саноат 32-53-83; қурилиш — 32-58-85; шаҳар хўжалиги — 32-57-83; совет қурилиши ва ҳуқуқ — 32-54-19; фан, мактаб ва олий ўқув юртлари 32-53-10; адабиёт ва санъат — 32-56-81; ахборот — 33-28-95; спорт ва ҳарбий-ватанпарварлик ишлари — 32-55-32; хатлар — 33-79-70; эълонлар бўлими — 33-81-42; нашриёт диспетчери 32-78-94; нашриёт телефон станциясининг навбатчилари — 33-90-50.

27 АВГУСТ, 1982 й. Р—07382. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси Тошкент шаҳри. В-2524. Индекс 64691.